AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Dilara ÜŞÜMÜŞ

SPOR YÖNETİCİSİ ADAYLARININ MAKYAVELİZM Ve SPORTMENLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ (BATI AKDENİZ ÖRNEĞİ)

Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2021

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Dilara ÜŞÜMÜŞ

SPOR YÖNETİCİSİ ADAYLARININ MAKYAVELİZM Ve SPORTMENLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ (BATI AKDENİZ ÖRNEĞİ)

Danışman
Doç. Dr. Evren TERCAN KAAS

Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2021

Akdeniz Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Dilara ÜŞÜMÜŞ'ün bu çalışması, jürimiz tarafından Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan	: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ŞAHİN	(İmza)
Üye (Danışmanı)	: Doç. Dr. Evren TERCAN KAAS	(İmza)
Üye	: Prof. Dr. Hasan ŞAHAN	(İmza)

Tez Başlığı:	Spor Yöneticisi Adaylarının Makyavelizm Ve Sportmenlik Açısından İncelenmesi (Batı Akdeniz Örneği)

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 29/06/2021

Mezuniyet Tarihi : 29/07/2021

(İmza)

Prof. Dr. Suat KOLUKIRIK

Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Spor Yöneticisi Adaylarının Makyavelizm Ve Sportmenlik Açısından İncelenmesi (Batı Akdeniz Örneği)” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımca yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Dilara ÜŞÜMÜŞ

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

28/07/2021

TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Dilara ÜŞÜMÜŞ
Öğrenci Numarası	20175233002
Anabilim Dalı	Spor Yöneticiliği
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Doç. Dr. Evren TERCAN KAAS
Yüksek Lisans Tez Başlığı	Spor Yöneticisi Adaylarının Makyavelizm Ve Sportmenlik Açısından İncelenmesi (Batı Akdeniz Örneği)
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	1625039323
Rapor Tarihi	28/07/2021
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: %10 Alıntılar dahil: %11

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam ……. sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır.
Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:
(X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise:
Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım.
( ) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise:
Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımca yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

Danışman Öğretim Üyesi
Unvanı, Adı-Soyadı
Doç. Dr. Evren TERCAN KAAS

İmza

İ Ç İ N D E K İ L E R

TABLOLAR LİSTESİ ..... **iii**
ÖZET ..... **iv**
SUMMARY ..... **v**
TEŞEKKÜR ..... **vi**
ÖNSÖZ ..... **vii**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM
YÖNETİM VE YÖNETİCİ

1.1. Yönetim ve Amacı 3
1.2. Yönetim Biliminin Gelişimi 3
1.3. Spor Yönetimi Ve Amacı 4
1.4. Spor Alanında Yönetim Unsurları 4
1.5. Spor Yönetiminin Prensipleri 4
1.6. Spor Yöneticisinin Tanımı 5
1.7. Spor Yöneticisinin Nitelikleri 5
1.8. Sportmenlik 6

İKİNCİ BÖLÜM
MAKYAVELİZM

2.1. Makyavelizm 8
2.2. Makyavelizmin Öncüleri 11
2.3. Makyavelizm ve Etik 12
2.4. Etik 13
2.5. Etik Yönetim Anlayışı 14
2.6. Türk Spor Yönetiminde Etik 14
2.7. Meslek Etiği 16
2.8. Spor Yönetiminde Etiği Gerekli Kılan Nedenler 16
2.9. Etik Liderlik 17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi 19
3.2. Araştırmanın Kapsamı 19

3.2.1. Araştırmanın Varsayımları 19
3.2.2. Araştırmanın Sınırlılıkları 20
3.2.3. Yöntem ve Model 20
3.2.4. Evren ve Örneklem 20
3.2.5. Veri Toplama Aracı 20
3.2.6. İstatistiksel Analiz 21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Bulgular 22

SONUÇ 35
KAYNAKÇA 40
EK 1- MAKYAVELİZM ÖLÇEĞİ,ÇOK BOYUTLU SPORTMENLİK ÖLÇEĞİ 46
EK 2- ÖLÇEK İZİNLERİ 49
ÖZGEÇMİŞ 51

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4.1 Katılımcıların Sınıflarına Göre Dağılımları 22
Tablo 4.2 Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları 22
Tablo 4.3 Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları 22
Tablo 4.4 Katılımcıların Doğum Yerlerine Göre Dağılımları 23
Tablo 4.5 Katılımcıların Annelerinin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları 23
Tablo 4.6 Katılımcıların Babalarının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları 23
Tablo 4.7 Katılımcıların Annelerinin Çalışma Durumlarına Göre Dağılımları 24
Tablo 4.8 Katılımcıların Babalarının Çalışma Durumlarına Göre Dağılımları 24
Tablo 4.9 Katılımcıların Algıladıkları Sosyo- Ekonomik Durumlarına Göre Dağılımları 24
Tablo 4.10 Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Dağılımları 25
Tablo 4.11 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Almış Oldukları Ortalama Puanlar 25
Tablo 4.12 Katılımcıların Makyavelizm Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik Ölçeğinden Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar 26
Tablo 4.13 Katılımcıların Makyavelizm Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarla Özgecilik Ölçeğinden Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar 27
Tablo 4.14 Katılımcıların Özgecilik Ölçeği ve Alt boyutlarından Aldığı Puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar 29
Tablo 4.15 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarn Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması 30
Tablo 4.16 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanların Cinsiyete Göre Karşılaştırılması 31
Tablo 4.17 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanların Sınıflara Göre Karşılaştırılması 32

ÖZET

Bu çalışmada özellikle, Rönesans politika uzmanı ve yazarı olarak Machiavelli ve onun görüşüyle meydana gelen Makyevelizm ele alınmaktadır. Makyavelizme göre hedeflenen amaca ulaşmak için, kullanılan her metod mübahtır. Bu çalışmanın amacı Batı Akdeniz Bölgesinde yer alan Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Okumakta Olan Yönetici Adaylarının Makyavelizm ve Sportmenlik Açısından İncelenmesidir. Çalışmanın yöntemi amacına göre tanımlayıcı, yapılış zamanına göre kesitsel, veri toplama yöntemine göre anket çalışmasıdır. Araştırma tarama modeliyle tasarlanmıştır. Tez çalışmasının evreni Batı Akdeniz bölgesinde yer alan Spor Yöneticiliğinde eğitim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmada evreninin tümüne ulaşılması planlanmaktadır. Veri toplama aracı olarak 3 bölümden oluşan bir anket formu kullanılacaktır. Birinci bölümde katılımcılara ait demografik bulgular ve (Dahling, Whitaker ve Levy, 2009) tarafından geliştirilmiş olan ve Ülbeği (2016) tarafından dilimize adapte edilen Makyavelizm ölçeği kullanılacaktır. İkinci bölümde ise spora katılımla ilgili bilgilerin yer aldığı Vallerand vd (2007) tarafından geliştirilen ve Sezen-Balçıkanlı (2010) tarafından dilimize adapte edilen Çok Boyutlu Sportmenlik ölçeği kullanılacaktır. Anketin üçüncü bölümünde ise London ve Bower tarafından 1968 yılında geliştirilmiş ve Türkçeye uyarlaması Akbaba tarafından 1994 yılında yapılan Özgecilik ölçeği kullanılacaktır.
Anahtar Kelimeler: Yönetim, Spor Yöneticiliği, Sportmenlik, Makyavelizm, Etik.

SUMMARY

EXAMİNATİON OF SPORTS MANAGER CANDIDATES IN TERMS OF MACHIAVELİSM AND SPORTSMANSHİP (WEST MEDİTERRANEAN EXAMPLE)

In this study, Machiavelli as a Renaissance policy expert and writer and Machiavellianism that emerged with his view are discussed. According to Machiavellianism, every method used is permissible to achieve the targeted goal.The aim of this study is to examine the manager candidates who are studying in the Sports Management departments in the Western Mediterranean Region in terms of Machiavellianism and sportsmanship. The method of the study is descriptive according to its purpose, cross-sectional according to the time it was made, and a survey study according to the data collection method. The research was designed with scanning model. The universe of the thesis study consists of students studying in Sports Management in the Western Mediterranean region. In the study, it is planned to reach the entire universe. A questionnaire consisting of 3 parts will be used as a data collection tool. In the first part, the demographic findings of the participants and the Machiavellianism scale developed by (Dahling, Whitaker, & Levy, 2009) and adapted to our language by Ülbeği (2016) will be used. In the second part, the Multidimensional Sportsmanship scale, which includes information about participation in sports, was developed by Vallerand et al. (2007) and adapted to our language by Sezen-Balçıkanlı (2010). In the third part of the questionnaire, the Altruism scale developed by London and Bower in 1968 and adapted into Turkish by Akbaba in 1994 will be used.

Keywords: Sports Manager, Machiavellianism, Sportsmanship, Ethics.

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam sırasında kıymetli bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yol gösterici ve destek olan değerli danışman hocam sayın Doç. Dr. Evren TERCAN KAAS'a sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunuyorum.

Dilara ÜŞÜMÜŞ

Antalya, 2021

ÖNSÖZ

Ülkemizde ve dünyamızda spor yöneticilerinin daha çok sportmenlik üzerine tutum göstermeleri beklenirken ne yazık ki kendilerinden şike, hile ya da yaptıkları usulsüzlüklerle bahsettirmektedirler. Spor sektörünün ciddi bir endüstri haline gelmesiyle birlikte, kulüplerin kendi gelirlerini daha fazla artırmak için başvurduğu yöntemler her zaman etik kavramlar içinde kalamayabilmiştir (Tel, 2014: 12).

Makyavelizm tanımı ismini 16. yüzyıl İtalya'sında hayatını sürdüren politika bilgini ve yazar Niccolo Makyavel'in yapıtlarında bulunan fikir ve inançlarından alır. Makyavel bu yapıtlarında insanı tutarsız, sadakatsiz, bencil, menfaatçi olarak görür ve belirtir, insanların hedeflerini elde etmeleri için doğru ya da yanlış her şeyden yararlanmaları, kullanmış olduğu araçları da yasallaştırır (Fehr ve diğer., 1992).

Niccolo Machiavelli'nin ''Prens'' adlı eserinde belirtmiş olduğu, doğru ve iyi görünmeyi isteyebilecek olmamıza karşın, bunun çok da iyi bir düşünce olmadığını savunmuştur. Machiavelli'ye göre kimi olaylarda yalan söylemek, bahsedilen sözlerin yerine getirilmemesi ve üstelik muhaliflerin katledilmesi seçeneği seçilmelidir. Bunu da; "Bir prensin verdiği sözleri tutmak için endişelenmesine gerek yoktur, etkili bir prens nasıl iyi olunmayacağını öğrenmelidir. En önemlisi iktidarda kalabilmektir ve bunu yapabilmek için hemen hemen her yol mubahtır". Sözüyle düşüncesi açık şekilde dile getirmiştir(Warburton, 2016: 83).

Machiavelli bir taraftan politika için ahlâkı Hükümdar'da bir vesile olarak değerlendirken öteki taraftan Discourse'de kanunlar, tarafsızlık, yargı gibi erdemlerin önemini ve hedefini savunur. Politik beraberlik, insan ya da insanlar aracılığıyla meydana gelen bir teşkilatlanma olarak hayatımızdaki işleyişten başkadır. Bu beraberlik, kuvvetin, hükümetin en baskın tanımı olarak benimseneceği için; o kendi hedeflerini kendisi saptayacak, kendi kanunu kendisi meydana getirecek ve evrensel olarak kabul görmüş bir ahlâk kanununa da uymayacaktır.

Bu çalışmada, Batı Akdeniz Bölgesinde Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrenciler Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik açısından incelenmiştir.

GİRİŞ

Günümüzde hacmi yüz milyar dolarlarla belirtilen spor sektörü spor yöneticileri tarafından yönlendiriliyor. Bu bölümü geliştirip şekillendirecek olan spor idarecileri için gerekli olan eğitim ve birikim ise yükseköğretim kurumlarındaki spor yöneticiliği alanlarının görevleri arasında olmalıdır. Spor, sıkı bir mücadele, emek, çaba ve yarışma gibi zorlukları bünyesinde barındırmaktadır. Bireylerde ve toplumda güvenilir ve sağlıklı ilişkilerin kurulmasını kolaylaştırır. Bununla birlikte normlar karşısında duyarlı, çevresiyle barışık ve değerlere sahip çıkan bir olgu haline gelir. Bu yüzden ahlaki değerleri hep korumamız ve devam ettirmemiz gerekmektedir (Gürpınar, 2009).

Spor alanında ahlaki değerlerin devam etmesi ve kalıcı olabilmesi için sportmenlik kavramının da özümsenmesi gerekir. Sportmenlik, mesuliyet, düşünceli olma, açıklık, doğruculuk, saygı, nezaket, samimiyet, empati ve altruizm gibi olgularla bir aradadır. Sportmenlik, spora karşı hissedilen sorumluluktur. Sporda toplumsal ölçütlere, yarışanlara, prensip ve talimatlara riayet etmek ve bu kavramların aksini yapmamak anlamına gelmektedir (Sezen-Balçıkanlı, 2010).

Sportif başarıların ve ticari endişelerin her şeyin önüne geçtiği spor alanında etkinliklerin etik değerler içerisinde yürütülmesi bakımından sportmenlik olgusu ile bağlantılı olduğu görülür (Topçu, 2013).

Sportmenlik kavramı gibi etik kavramıyla bağlantılı olarak çalışılan bir başka kavram ise "Makyavelizm" kavramıdır. Niccolo Maciavelli'nin 1513'te yazmış olduğu Prens kitabıyla ortaya çıkan bu kavram etik, yönetim, örgütsel politika, liderlik gibi alanlarla bağlantılı olarak incelenmiştir (Ülbeği, 2016).

Kişilerin Makyavelizm düzeylerini inceleyen çalışmalar içinde çalışanlar ele alınarak yapılan araştırmaların bazılarında Makyavelizm düzeyi yüksek bireylerin, pazarlık, ittifak kurma, gruplarda liderliği elde etme gibi durumlarda diğerlerine göre daha başarılı olduğu belirtilirken, yumuşak başlılık ve sorumluluk ile negatif, nevrotizm ile pozitif yönde ilişkiler bulunduğu belirtilmiştir (Özcihan, 2014: 21).

Literatürde Makyavelizm, amaca ulaşmak için her türlü aracın kullanılmasının mübah olduğu düşüncesini veya kişinin amacına ulaşmak için kurnazlık ve hileyle ahlaki olmayan yollara başvurması durumunu çağrıştırmaktadır (Güney ve Mandacı, 2009; Kara, 2016; Oyman, 2004).

Son dönem çalışmalarında ise Makyavelizm, psikopati ve narsizm ile birlikte kişiliğin karanlık yönleri içinde ele alınmakta hatta bu üç özellik "Karanlık üçlü" olarak belirtilmekte

ve bu özellikleri ölçecek ölçekler geliştirilmektedir (Satıcı vd., 2018).

Bu çalışmalar incelendiğinde Makyavelist değerlerin gelecekte çalıştıkları sektörleri yönlendirecek olan yönetici adayları açısından çok da olumlu olmayacağı çünkü bu değerlerin doğru, hoş, samimi, tarafsızlık, siyasal ve sosyal denklik gibi ölçütleri esas almadığı görülmektedir. Belirttiğimiz ölçütlere aykırı erdemlerin sektörlerde yerleşmesi de toplumun geneline yönelik sorunlara yol açabilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM
YÖNETİM VE YÖNETİCİ

1.1. Yönetim ve Amacı

Varoluşumuzdan bu yana hep ihtiyaç duyulan yönetim kavramı, en küçük yapı birimimiz olan ailede başlayıp, sosyal teşkilatlardan devlete kadar uzanan yönetim ve organizasyon iç içedir. Yönetim bugüne kadar birçok anlamda yorumlanmıştır. Yönetim kavramı, yabancı dilde "administration" ve "management", Osmanlıca' da da idare sözcükleri ile anlatılmaktadır. Her ne kadar farklı yorumlar yapılıyor olsa da, kavramı hep aynı olmuştur, ana fikri değişmez. Yönetim, bir grup insanı, topluluğu, belirli bir amaca ulaşmak için yönetme işidir (Eren, 2003).

Yönetimin asıl amacı, mevcut örgütün hedeflerini sağlamaktır. Hedefe ulaşmak içinse lazım olan tutumu uygulamalıdır. Var olan kaynaklarını en etkili şekilde kullanmalı, mümkün olduğunca az insan, para, malzeme, vakit ve mekan kullanarak daha çok randıman elde etmektedir. Bir başka deyişle yönetimin hedefi, kaynaklarını savurgan kullanmadan bünyesindeki olanakları maksimum düzeyde kullanarak, işleri daha kolay, daha az maliyetle ve en verimli şekilde uygulamaktadır (Tortop vd., 2007).

1.2. Yönetim Biliminin Gelişimi

İdare ilminin ilerlemesinin araştırılmasıyla, idare ilminin ilerlemesinin sanıldığı kadar önceden olmadığı görülmektedir. İdare araştırılması kavramı medeniyetler gibi öncedir. 18. yüzyılda sanayinin gelişmesi neticesinde yeni hususlar kendisini göstermiştir. Bu ilerlemelerle birlikte işletme idaresine bakış açılarında da çeşitli farklılıklar olmaya başlanmıştır. Yönetim günümüze gelene kadar mühim basamaklar geliştirmiştir. Her yönetim görüşü faydalı ve zararlı yanlara sahiptir. Tüm bu yeni görüşlerde olumsuz taraflar onarılarak ve ilavelerde yapılarak bugünkü haline getirilmiştir. Üç sistemin arasında yer alan Modern İdare Fikri de gelinen ve kabul gören safhadır. Üç sistemin niteliklerini şu şekilde özetleyebiliriz: Klasik Yönetim Anlayışı, "İnsansız Örgütler"; Neo-Klasik Yönetim Anlayışı, "Örgütsüz İnsanlar" ve Modern Yönetim Anlayışı da , "Örgütlü İnsanlar" hipotezi olgusuna yoğunlaşır ve bu üç işleyiş kendilerini kuvvetlendirerek günümüzdeki şeklini almıştır. İdare kavramının ilerlemesine katkı sağlayan ve yeni fikirler öne süren isimler olan Henry Fayol, Frederic Taylor, Douglas Mc Gregor Abraham Maslow, Gantt, Gilbreth, Elton Mayo, bahsedebiliriz (Aktepe, 2007: 14).

1.3. Spor Yönetimi Ve Amacı

Yönetim ve düzenleme günümüzde, topluluklar yön veren, gelişimlerini sağlayan mühim bir durum olmuştur. İster kamusal, ister iş hayatı, isterse spor ve kültürel alanlarda etkili ilerlemenin, muvaffakiyet sağlamanın en mühim seçeneklerinden biri de yönetim ve organizasyon faaliyetleridir (Konukman ve Sezen, 2000).

Hums vd. (1999)'a tanımlamasında spor idaresi tasarlama, teşkilatlandırma ve yönetimle alakalı işlevleri barındıran, öncelikli hedefi spor teşkilatlarına ait fayda sağlama olan spor ve fitness ile ilgili etkinliklerdir. Spor yönetimi tesis, düzenleme, kulüp ve çalışanlarının ekonomik ve toplumsal refahı üzerine araştırmalar yapan bilim dalı olmuştur.

Birbirinden farklı ifadelerinde kullanıldığı spor yönetimi, her geçen gün gelişen ve gelişime açık, sporcu ve toplumlara yol gösterme bakımından son derece önemli bir bilim haline gelmiştir. Spor etkinliklerinin mantıklı ve ilmi şekilde ilerlemesini sağlayacak yöntemleri incelemek, keşfetmek ve bunları prensiplere çevirmektir. Spor yönetimi, bünyesinde olan ne varsa, bunları olabildiğince kazançlı şekilde kullanılarak daha az birey, bütçe, malzeme, vakit ve alan harcayarak maksimım düzeyde başarıya ulaşmayı amaçlamaktadır (Demirci, 1986: 28).

1.4. Spor Alanında Yönetim Unsurları

Başka idari bölümlerde olduğu gibi spor faaliyetlerinde görev ve aktivitelerin idaresinin en güzel biçimde olması için çaba gösteren spor idaresi farklı hedefleri ve etmenleriyle beraber değerlendirilmelidir (Abakay, 2004).

Günümüzde spor idaresi: spor idarecisi, kuruluşu, siyaseti, kanunları, tesisleri ve düzenleme gibi öğeleri içermektedir (Demirci, 1986).

1.5. Spor Yönetiminin Prensipleri

İdarenin yaygın olan ilkeleri değerlendirmek şartıyla, spor idaresinin ilkelerini şu başlıklar altında ele almak mümkündür.

Tarafsızlık: İdare bünyesindeki tüm, meslek ve işleyişlerde, hizmet veren personel ve sporcularına karşı yansız davranmalıdır.

Yeterlilik: İş başvurusu yapanlara ve bütün vazife dağılımlarında uygunluk göz önüne alınmalı, bütün çalışanların öğrenimi, kabiliyet, uygunluk durumlarına göre vazife verilmelidir.

Güvence: Çalışanların vazifelerini kanunlara göre ve çalışma biçimlerinden memnun kalındığı sürece iş kaygısı yaşamadan çalışmalarına dikkat edilmelidir.

Denklik: Çalışanın maaşı ile icra ettiği iş konusunda eşitlik muhakkak dikkate

alınmalıdır.

Eşitlik: Bir idare de yapılan işin şartları tüm çalışanlar için eşit olmalı ve çalışanlara denk maaş verilmelidir.

Yetiştirme: Çalışanın mesleğinde muvaffakiyet göstermesi için idarenin hizmet içi öğrenim olanakları sunması gerekmektedirler.

Güç Birliği: Ekip uygulamalarına olanak sağlayacak alanların oluşturulması gerekmektedir.

Emek: Kişinin kıymeti bütün değerlerden daha önemlidir. Aynı zamanda kişinin işi için göstermiş olduğu emek hizmet ya da ürün için harcadığı emek de kıymetlidir (Doğar, 1997).

Ahlak: Sporla birbirinden farklı değerlendirilemez. Birbiriyle bütünleşen iki kavram her daim göz önünde bulundurulmalıdır (Erdemli, 2000).

1.6. Spor Yöneticisinin Tanımı

Yetim ve Şenel (2001)'e göre spor idarecisi; beden eğitimi ve spor alanlarında belirlenen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin aksamadan yapılabilmesi için, spor teşkilatlarında görev alan bireyleri yönlendiren, isteklerde bulunan, ekibi bir arada tutup tek bir hedef için çaba göstermelerini sağlayan ve planlayan, bütün yükümlülüğü üstlenebilen ve mekanizmayı kontrol eden kişidir.

Örgüt elemanları arasındaki senkronu sağlamak için takım çalışmasının nasıl yürütüldüğünü açıklamak ve anlatmak gerekir (Jarvie, 2006).

1.7. Spor Yöneticisinin Nitelikleri

Günümüzde bir spor yöneticisinin farklı yanlardan kaliteye anlayışını desteklemesi, bilhassa spor düzenlemelerinde sık sık gereksinim hissedilen işlevsel yetenekleri, teorik verilerle yürütebilecek bir eğitime malik olması lazımdır. Bu özellikler bilim, yetenek, alaka, davranış ve alışkanlıklarla pekiştirilmelidir. Spor idarecisinde bulunması gereken özellikler;

- Genel Kültür
- Spor Alan Bilgisi
- Spor Yöneticiliği Meslek Bilgisi'dir.

Genel kültür'e sahip olan bir yöneticinin;

- Kendisini doğru ya da yanlış değerlendirebilmeli, yeri geldiğinde kendini tenkit edebilmelidir.
- Hitap şekline dikkat etmeli, komünikasyon gücü olmalıdır.

- Diline hakim olmalı, anlatımı sade ve yalın olmalıdır. Yabancı dile hakim olmalıdır.
- Teknolojiyi yakından takip etmelidir.
- Kuruluş içi ve dışındaki şahıs ve kuruluşlarla etkileşim içinde olmalı, gerektiği zaman elbirliği yapabilmelidir.

Sporcuların problemlerine karşı hassasiyet göstermeli, çare bulmak için çabalamalıdır.

Spor Alan Bilgisi'ne sahip yöneticinin ise;

- ❖ Spor kavramı ile tarihçesi hakkında birikimi olmalıdır.
- ❖ İnsan bedeni, yapısı ve işleyişi, gelişim süreci ve devinimi ile ilgili birikimi olmalı.
- ❖ İnsan devinimini çözümleyebilecek birikim ve inceleme mahareti olmalıdır.
- ❖ Spor dallarının kaidelerinin, yöntem, beceri ve yönlem ile ilgili birikim ve mahareti olmalıdır.

Meslek Bilgisi'ne sahip olan yöneticiler ise;

- ✓ Mesleğini özümsemeli, sahiplenmeli ve alanında görev yapmaktan haz almalıdır.
- ✓ Spor mevzuatına hakim olmalıdır.
- ✓ Ülkesinde yapılan organizasyonlarındaki mevkisini, vazife ve mesuliyetinin farkında olmalıdır.
- ✓ Uluslararası organizasyonları takip etmeli, belli bir birikime ulaşmış olmalıdır.
- ✓ Kendi ülkesinde ve uluslararası alanda yapılan seminer ve eğitimleri takip etmeli, kendini geliştirmeye açık olmalıdır.
- ✓ İçinde bulunduğu cemiyetin talep, gereksinim ve ümitlerini bilmelidir.
- ✓ En önemi ve olmazsa olmazı itimat edilen, mesleğine ciddi şekilde bağlı ve değer veren, düzen içinde çalışan ve önderlik özelliği bulunan kişiler olması gerekmektedir.

Yönetici ya da yönetici adaylarının kaliteli bir anlayışa sahip olup, bunu her alanda yansıtmaları gerekmektedir. Uzun ve kalıcı başarılar için, kendini yenilemeli, yetinmeyi hep daha büyük başarıları hedeflemeli, her alandaki gelişmeleri takip edip, ekibinin görüşlerine duyarlı olması gerekmektedir (Sunay, 2002).

1.8. Sportmenlik

Spor, insanların varoluşundan bu yana barınma ve avlanma gibi yaşam mücadeleleri, diğer insanlar ya da topluluklara öncülük etme ve üstünlük kurma, savaşlarda geçen zorlu süreçler içinde verdikleri mücadele de bilinçli ya da bilinçsiz şekilde hayatlarında yer almıştır. Hatta yeri gelmiş katıldıkları spor müsabakalarında, mağlubiyetlerinin karşılığını canlarıyla ödemişlerdir. Tüm bu mücadele ve kazanma isteğiyle birlikte, sonuç her ne olursa olsun sporu güzelleştiren sevdiren, aynı zamanda olmazsa olmazı haline gelen sportmenlik kavramı en

büyük ihtiyaç olmuştur (Tel, 2014).

Hepimizin Fair Play olarak bildiği, genel olarak centilmenlik, ülkemizde ise ‘sportmenlik’ ya da ‘sportmence’ olarak bilinen bir kavramdır. 15. Yüzyılda kökeni kullanılmaya başlanmış, şövalyeler tarafından sportmence olmayan davranışlar ‘Foul Play’ olarak ifade edilmiştir.18. yüzyıla gelindiğinde ise ilk kez İngiltere’de kullanılmış, iyi oyun olarak hafızalara kazınmıştır. Yapılan birinci dürüst oyun organizasyonu ise 1963’te Almanya’da UNESCO Gençlik Kuruluşunun düzenlendiği bir kongrede yapılmıştır (Yıldıran, 2005).

Sporcuların müsabaka sırasında, sonuca ulaşmak için gösterdikleri gayret, çaba ve özveri sırasında tüm zorluklara rağmen kaidelere karşı saygınlıklarını yitirmemeleri gerekmektedir. Sportmenlik, kendinden emin olma ve kendini kontrol etme, nezaket, saygı, sevgi ve disiplin gibi kavramların ehemmiyetini artırmaktadır (Pehlivan, 2004).

Fair Play genellikle birbiriyle bağlantılı üç manayı belirtmektedir. Bunlardan ilki, “iyi oyun” manasını belirtecek şekilde düşünülmüştür. Devamında “iyi oyunu pekiştirecek bakış açısı ve kendisine yakışan tutum şeklidir” şeklinde değerlendirilmiştir. En son olarak da “dürüst oyuna ulaşabilmek için, katılımcıların hepsinin muhakkak uyması gereken tutumların tümü” olarak değerlendirilmiştir (Arıpınar ve Donuk, 2011: 35).

Ülkemizde 17 Kasım 1981’de Turgut Atakol önderliğinde toplanan Türkiye Milli Olimpiyat Kongresi (TMOK) Yönetim Kurulu, Fair Play Komisyonu’nu oluşturmuştur.20 Temmuz 1993’te Sinan Erdem önderliğinde Türkiye Fair Play Komisyonu kuruldu.23 Ekim 1993’te Hollanda’da Avrupa Fair Play mümessilleri toplanarak Avrupa Fair Play Birliği’nin oluşturulması konusunda hem fikir oldular. 1995 yılında yapılacak olan ilk Avrupa Fair Play Birliği (EFPM) kongre ve semineri için aday olan ülkemiz, oy çoğunluğuyla kazanmış ve İstanbul’da çok başarılı şekilde tamamlamıştır (Kaehler,1985, Akt. Yıldıran ve Sezen, 2006).

Türkiye’de ilk Fair Play ödülünü, 1982’de İzmir organize edilen Balkan Yelken Şampiyonası’nda yanlış yola sapan Yunanlı rakibini ikaz eden işitme ve konuşma engelli sporcumuz Varol Hepağuşlar almıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
MAKYAVELİZM

2.1. Makyavelizm

Niccolo Machiavelli, (1469-1527) Floransa'lı bir uluslararası ilişkiler uzmanı olan Avrupa'nın çeşitli bölgelerine yaptığı seyahatlerde bu bölge önderlerinin güzel giden başarılarını ve tam tersi şekilde çöküşe geçtiklerini direkt olacak şekilde incelemiştir. 1513 senesinde kaleme aldığı fakat vefatından 5 yıl sonra, 1532'de yayınlanabilen İl Principe (Prens) isimli kitabında, benimsediği erdemleri ve yeni bir norm mekanizmasından söz etmiştir. Eserin orijinal ismi Latince olup De Pricipatibus (Prenslik Konusunda), fakat yayımcının 1532'de Roma'da basmış olduğu isim İtalyanca'ya dönüşerek İl Principe (Prens) halini alır (Machiavelli, 2000: 15).

Yönetici, lider olabilmek için hedefe giden her düşünce ve işleyişin yasal olduğunu savunan bu felsefe 16. yüzyıldan bugüne kadar hep göz önünde bulunduruldu. Machivelli"nin tasvir ettiği lider imgesinin günümüzde hala münakaşa ediliyor olması ve 21. yüzyılda bile siyasetçilerin birbirlerini Makyavelist olmakla itham etmeleri bu görüşün en büyük göstergesidir. Machiavelli ününü bu eseriyle yakalayamasa da vefatından çok sonraları, adı şahsi menfaatlerle alakalı yeni bir sosyal bilimde stratejisi ile anılmaya başlamıştır (Warburton, 2016: 83).

İnsanın kendisi ve tutumlarına üzerine bu görüşün dokubilim ve idare litaratürüne bir parametre olarak dahil olması Richard Christie ve Florence Geis'in (1970) te meydana getirmiş olduğu araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır. Narsizm ve psikopatlıkla beraber ''karanlık üçlü''nün bünyesinde bulunan Makyavelizm ben-merkezcilik, istismarcılık ve manipülasyon gibi tutumlarla özümsenip, birlikte yorumlanmıştır (Paulhus ve Williams, 2002).

Makyavelistler yılmış bir dünya fikrine sahiptir. Başka insanların düzenbaz olduğunu sanarlar. Ahlaki tutumlar şahsi yaşantımızda önem arz etse de, toplumsal alanda ehemmiyetli olan menfaatlerdir. Doğru ya da yanlışı belirleyen ölçüt muvaffakiyettir. Tek erdem kudret ve amaca bir an önce ulaşmaktır. Şahıslar muvaffakiyetli ise iyi, değilse kötüdür. Faziletli bir insan gerekirse alçaklık yapabilmelidir (Robins, 2003).

Makyavelizmle alakalı birden fazla kaynak araştırması mevcuttur. Eşeylik ile Makyavelizm olguları içindeki bağlantı gözlenmiş, yaş ile Makyavelizm arasında da bağlantı olduğunu savunan incelemeler yapılmıştır. Mesela; tıp öğrenimi gören talebeler (Coker vd., 1965: 1074-1084); çocuklar (Barlow vd., 2010: 78-82); orta-lise, işletme ve psikoloji

talebeleri (Tang & Chen, 2008: 1-26) gibi konularda araştırmalar yapılmıştır. Diğer taraftan bir araştırmada, dostluğun inşa edilmesinde Makyavelist erdemleri olan kişilerde, dostluk olgusuna bakış açısının yetersiz ya da dostluk bağlarında nitelik derecesinin az olduğuna dikkat çekmiştir (Abell & Brewer, 2012). Başka bir araştırmada da, Makyavelist kişiliği, narsizim ve psikopat niteliklerin uzağında olmadığını belirtmiştir (Holtzman, 2011: 648-654).

Machiavelli daha çok netice odaklı ve çıkarlarına öncelik veren, politik bir anlayıştan söz eder. Burada menfaatler, ahlaki ölçüt olarak onaylanmıştır, fakat söz edilen menfaatler hükümdarın şahsi menfaatleri olmayıp, hükümetin menfaatleridir (a.g.e., 2012:12). Bununla birlikte Machiavelli'nin bakış açısında çoğunlukla başarılı gibi aksettirilen bu özelliklere ülke lideri sahip olmak mecburiyetinde değildir ama kendisinde varmış gibi gözükmek zorundadır. Anlayışlı biri olarak anılmak iyidir; vicdanlı biri gibi olmak mantıklıdır; ve şerefli biri olarak bilinmek hayli mühimdir. Aslında tüm bunların aksine, usta bir yansıtıcı ve riyakar olmalıdır (Kesgin, 2015: 110).

Machiavelli bir taraftan politika için ahlâkı, Hükümdar'da amaca giden basit bir yol olarak kullanırken öte taraftan Discourse'de kanunlar, iyilik, hak gibi normların sürekliliğini ve istikrarını savunur. Bu sebeple, ahlâkın hükümet için asıl hedef olduğunun farkındadır. Bu düşünce yapısında çelişkiler mevcut olsa da Machiavelli'nin kendi devrinin politik ve sosyal yapısını çok iyi analiz ettiği gözlemlenmektedir. Üstelik şahsi yaşantısında ahlâkî değerleri benimsemektedir (Machiavelli, 2000: 67-72).

Makyavelist kişilik, etik liderlerin ahlaki değerlerine karşı çıkan aldatıcı ve etik olmayan bir değer sistemini temsil eder. Makyavelizm, kişisel kazanç için başkalarını manipüle etmeyi içeren bir sosyal davranış stratejisidir (Wilson ve diğerleri, 1996). Makyavelciler, bir grubun veya organizasyonun sosyal sermayesini azaltan manipülatörler ve hileciler olarak görülür (örneğin, Gunnthorsdottir vd., 2002; Paulhus ve Williams, 2002). Örneğin Makyavelizm, satış görevlilerinin yalan söyleme istekliliği ile pozitif ilişkilidir (Ross ve Robertson 2000). Elbette manipüle etme, aldatma ve yalan söyleme, liderlerin etik davranışları olarak akla gelmiyor. Brown ve Trevin˜o (2006) şöyle der: "Etik liderlerin aksine, Makyavelci liderler kendi amaçlarına ulaşmak için başkalarını manipüle etmeye motive olurlar. İnsanlara çok az güvenirler ve karşılığında başkaları tarafından güvenilmezler" (s. 604). Zorlama ve manipülasyonun etik etki kaynakları olmadığını ve bu taktikleri kullanan liderlerin takipçileri tarafından çekici etik modeller olarak görülmesinin muhtemel olmadığını savunuyorlar. Zorlama ve manipülasyon, gözlemcilerin gözlemlemek ve taklit etmek için modelleri özgürce seçebilecekleri varsayımına dayanan sosyal öğrenme ile tutarsızdır. Bu nedenle, Brown ve Trevin˜o (2006) Makyavelizm ve etik liderliğin olumsuz ilişkili olduğunu

öne sürmektedir. Bununla birlikte, Makyavelizm ile etik liderlik arasındaki bu olumsuz ilişki, Makyavelcilerin bu özelliğin ifadesinde her zaman açık olduğunu ve kendilerine yalan söylendiğini veya manipüle edildiğinin astları tarafından her zaman açıkça görüldüğünü varsayar. Ancak bu mutlaka böyle değildir. Bazı araştırmacılar, Makyavelcilerin hedeflerine başarılı bir şekilde ulaşmak için hem toplum yanlısı hem de zorlayıcı stratejiler gösterebildiklerini belirtmektedir (örneğin, Hawley, 2003). Makyavelciler ittifaklar kurmakta ustadırlar ve kendi çıkarlarını desteklemek için başkalarıyla işbirliği yaparlar. Makyavelci liderler iyi yalancılardır ve arzu edilen bir imaj yaratma konusunda yeteneklidirler (DePaulo ve Rosenthal, 1979). Örneğin, Deluga (2001), Makyavelizm'in karizma ve geçmiş ABD başkanlarının algılanan büyüklüğü ile pozitif olarak ilişkili olduğunu bulmuştur. Makyavelciler her zaman aldatma ve manipülasyonla uğraşmazlar. Aksine, uyarlanabilirler ve aynı zamanda organizasyon yanlısı faaliyetlere yatırım yapabilirler. Bunu kendileri için yararlı görürlerse, arkadaşça ve işbirliği içinde hareket edebilirler (Wilson vd. 1996: 295). Makyavelciler izlenim yönetimi ile uğraşırlar (Becker ve O'Hair, 2007) ve yüksek derecede kendileriyle ilgilendikleri, hedefe yönelik oldukları ve (ara-) eylemlerinden duygusal olarak kopmuş oldukları ve bu da onları hedefe tam olarak odaklayabilmelerini sağlayan gösterilmiştir (örneğin, Cooper ve Peterson, 1980).

Birçok firmada, finansal kriz ve kısmen bencil, etik olmayan yönetim davranışlarının neden olduğu tekrarlanan etik başarısızlıklar nedeniyle kamu denetimi arttıkça ve işletmelerin daha fazla skandala dayanamaması nedeniyle liderlerin etik davranma baskısı arttı. Daha fazla firma açık dürüstlük veya etik normlar oluşturduğundan ve davranış kurallarını uyguladığından, bir yönetici olarak başarılı olabilmek için en azından dışarıdan etik bir şekilde hareket etmek gerekebilir ve etik lider davranışı sergilemek eskisinden daha açık bir şekilde gerekli olabilir. Bu, etik liderliği göstermenin belki de giderek artan bir şekilde, özel olarak tutulan normlar ve inançlarla mutlaka orantılı olmayan ifade edilmiş veya kamusal bir kimlik olarak görülebileceğini düşündürmektedir. Başka bir deyişle, etik lider davranışının sergilenmesi her zaman kimlik ve özelliklerin otantik bir ifadesi olmayabilir. Duygusal çalışma/duygusal emek üzerine literatür (örneğin, Zapf, 2002), bireylerin iş yerlerinde sıklıkla, özel olarak hissettikleri ve kamuya açık olarak ifade edilen duyguların birbirinden farklı olması anlamında “hareket ettiklerini” belirtmektedir. Benzer şekilde, Machiavellianların kendilerine fayda sağladığını düşündüklerinde etik lider davranışları sergileyebileceklerini veya "davranabileceklerini" öneriyoruz. Machiavellicilerin güçlü bir izlenim yönetimi güdüsüyle nitelendirildikleri göz önüne alındığında (Bolino ve Turnley, 2003; Becker ve O'Hair, 2007), eğer bunu iyi bir itibar yaratmak ve kendi amaçlarına ulaşmak

için en iyi yol olarak görürlerse, bu tür etik lider davranışı sergilemeleri muhtemeldir. hedefler. Bu anlamda, Machiavellianların başkalarının izlenimlerini yönetmek ve daha iyi karşılaşmak için etik lider davranışlarını dışa dönük olarak canlandırmaya yatırım yapmaları mümkündür. Dönüşümcü ve karizmatik liderlik üzerine yapılan çalışmalarda, lider ahlakının rolü üzerine benzer bir soru gündeme getirilmiştir. Örneğin, otantik ve sözde dönüşümcü liderler arasında bir ayrım yapılmıştır (Bass ve Steidlmeier, 1999; Barling vd., 2008; Parry ve Proctor-Thomson, 2002). Otantik dönüşümcü liderler, "kendileri ve başkaları için doğru" olan davranışlarla karakterize edilir, yani bu liderler kişisel amaçlarını kolektif amaçlar için feda etmeye isteklidir ve gerçekten daha büyük iyiliği amaçlar. Sözde dönüşümcü liderler "vaaz ettiklerini uygulamazlar", yani bireysel hedeflerini kolektif hedeflere dönüştürmezler ve kendi çıkarlarını feda etmeye istekli değildirler. Bu ayrım aynı zamanda, kişisel çıkarlar ve kişisel güç tarafından motive edilen kişiselleştirilmiş karizmatik liderler ile ortak yarar için endişelenen sosyalleşmiş karizmatik liderler arasında benzer şekilde ayrım yapan Howell ve Avolio'nun (1992) daha önceki çalışmalarını da yansıtmaktadır. Bass ve Steidlmeier'in (1999: 186) belirttiği gibi: "Otantik liderlik ile sahte dönüşümcü liderlik arasındaki ayrımı temel alan, ahlaki bir fail olarak liderin böyle bir ahlaki temelinin varlığı veya yokluğudur." Liderlerin odaklanmış davranışları aynı olabilir, ahlaki temel farklı liderler arasında farklılık gösterebilir. Bu gelenekten yola çıkarak, benzer bir etik lider davranışı sergileyen liderlerin otantik veya otantik olmayan olabileceğini, yani manipülatif olmayabileceklerini ve kişisel olarak güçlü etik normlara sahip olabileceklerini (Makyavelist olmayanlar) veya güçlü bir şekilde manipülatif ve manipülatif olabileceklerini benzer bir şekilde varsayıyoruz. oldukça etik olmayan normlara sahiptir (Makyavelciler). Dasborough ve Ashkanasy'nin (2002) belirttiği gibi, takipçilerin otantik ve otantik olmayan liderler arasındaki farkı görmeleri zordur, çünkü bu liderlerin niyetleri farklı olsa da sergiledikleri davranışlar oldukça benzerdir.

Machiavelli'nin yüzyıllardır tenkit edilmesine neden olan mevzu, politika ile ahlâk arasındaki ilişkiye yapmış olduğu çıkarımlardır. Değerlendirmeleri sebebiyle Machiavelli 'kötülüğün öğretmeni' olarak görülmüştür. Kendi inançları doğrultusunda meydana gelen siyaset-ahlâk ilişkisi, etik davranışlarına uygun olmadığı için ve aynı zamanda siyasetçilerin huylarını irdelerken, ahlakı göz önünde bulundurmaması sebebiyle yargılanmıştır.

2.2. Makyavelizmin Öncüleri

Makyavelizme dair en mühim insan hareketleri araştırmaları ve Makyavelizmle alakalı ilk kuramsal çalışmaları Christie ve Geis'in (1968'dan naklen Brown ve Guy, 1983: 94) icra ettiği ve "Machiavelli'yi ciddiye almanın bazı sonuçları" isimli yayınların, bu konu da emsal

olduğu fikri benimsenmektedir. Halbuki Richard Christie'nin bu zamandan 10 yıl evvel tıp talebelerinde yetkiyi nasıl kullandıklarıyla alakalı çalışmalarında Makyavelizm fikrini ve Makyavelist benlik kavramı ile Mach-IV testini uyguladığı görülmektedir (Coker, Greenberg ve Kosa, 1965: 1075).

Otorite kullanma derecesine uygun yapılan üç farklı araştırmada (Christie, 1958; Christie ve Cook, 1958; Christie ve Merton, 1958), Makyavelizm terimi kaynaklardaki yerini almıştır. Christie ve Geis'in araştırmasında "Mach testleri" isimli araştırmadaki kişilerin de aynı görüşe sahip olduğu "sana yararı olduğu sürece, hiç bir kimseye, her hangi bir şeyi yapmaktaki asıl nedeni asla söyleme!" diye nitelendirilebilecek esasa uygun bir bölüm oluşmasını sağlamıştır (Brown ve Guy, 1983: 95). Testte fazla puan elde edenleri "Yüksek Makyavelist" (high Machs), daha az puan alanları "Düşük Makyavelist" (low Machs) diye betimleyen bu ölçütler, kişilerin hal ve tutumlarındaki ayırt ediciliklere vurgu yapmaktadır.

Klasik işletmecilik öğretim yönergesi yalnızca ekonomik amaçların öne çıkmasını sağlarken, iş ahlakı ehemmiyetinden ve iş ahlakının amaçlanmasından söz etmemektedir. Bunun sonucunda işletme eğitimi alan öğrencilerin diğer alanlardaki öğrencilere göre Makyavelist yönelimlerinin daha fazla olduğu saptanmıştır (Mclean ve Jones, 1992).

Fakat başka iş topluluklarıyla yapılan çalışmalarda belirli bir iş topluluğunun Makyavelist meyillerinin ötekilere göre yüksek olmadığı dikkat çekmektedir (Wakefield, 2008).

Cinsiyetin Makyavelizm kavramı üzerinde etken olup olmadığıyla alakalı çeşitli fikirler vardır. Çeşitli incelemeler sonucunda kadınların erkeklere göre ahlaki yönden daha hassas olduğu saptanmıştır. Karakteristik nitelikler ile Makyavelizmle uyumuna yönelik yapılam araştırmalarda bulunmaktadır (Jones,1992).

Lee ve Ashton (2005) ve Paulhus ve Wiiliams'ın (2002) oluşturduğu incelemede uyum ve yükümlülük şahsiyet nitelikleri ile Makyavelizm düzeylerindeki bağ incelendiğinde anlamlı olumsuz ilişki saptanırken, netlik, dışa dönüklük ve hassasiyet özelikleri ile Makyavelizm arasında negatif bağ olsa da, durumun anlamlı bir ilişki olmadığı belirtilir.

2.3. Makyavelizm ve Etik

Somut kavramların soyut değerlere tercih edilmeye başlandığı günümüzde, insanların her alanda göstermiş oldukları davranışlar ne yazık ki, etik değerler olarak bildiğimiz ve kabul ettiğimiz görüş ve eylemlerin tam tersini göstermektedir. Hedefine ulaşmak için her aracı meşru gören anlayış Makyavelizm ile etik değerler bir arada düşünülememektedir.

Bugünkü yaşamımızda toplumun her yerinde etik problemlerin gücü yaygın şekilde

kabul edilmiştir. Problem sadece ahlak dışı tutumların topluma etki etmesi değil, çok önemli konularda doğru ve yanlış tutumların neler olduğu hususunda toplumsal erdemlerin yitirilmesidir (Kılavuz, 2003).

2.4. Etik

Her alanda sık sık konusu açılan, münakaşa edilen, üzerinde fazlasıyla çalışma yapılan bir kavramdır etik. Bu nedenle etik kavramına olan alaka her geçen gün hızla artmaktadır. Bu hızın en önemli sebebi etik kavramının topluluklar üzerinde yarattığı sonuç ve faydalarından gelmiştir (Değirmenci, 2006).

Siyasetten öğretime, ülke de bulunan en küçük işletmeden en büyüğüne, hukuksal yapılar ve spor gibi her alanda etik terimi ve bu terimle beraber meydana gelen etik prensiplerine gereksinim vardır. Toplulukların, teşkilatların, iş sektöründen, şirketlerin, vb. en kapsamlı olanından, en basit birime kadar toplumsal uyumu elde etmek için bir takım kaidelere gereksinim vardır. Demokrasiye uygun topluluklarda bu rejim adalet sistemi ile korunmakta ve bu kaidelere "hukuk kuralları" adı verilmektedir. Hukuk kaideleri kişilerin toplulukla, birbirleriyle ve hükümetle münasebetlerini, imtiyazlarını, mecburiyetlerini, vazifelerini belirleyen ve uyulması halk tarafından sağlanan kaidelerdir. Ahlak kaideleri din kaideleri ile bir aradadır ve çoğunlukla toplumun özümsediği din, o çevrenin, ahlak kaidelerini tesir ederek biçimlendirmiştir (Yüce, 2007).

Etik kaideler başka bir söylemle ile etik prensipler ele alındığında; bu kaidelerin ahlaki olmalarına karşın din etkeninden değişikliğe uğramadığı gözlemlenmektedir. Ahlak göreceli olup toplumdan topluma, aynı toplumda başka topluluklara bağlı olarak farlılık gösterir. Ananeler, adetlerimiz, huylarımız, yaşam şekillerimiz o topluluğun ahlakını aksettirir. Etik fikriyse, evreni erdemlere dayanılarak kullanılır. Dünyanın genelinde lazım olan doğruluk, hayırsever, haktan yana olmak, sadakat, riyakar olmamak, bir başkasına zarar vermemek gibi erdemleri beyan etmektedir (Salyam, 2007).

Bireylerin olumlu ve olumsuz davranışlarının denetimiyle bağlantılı bulunan etik fikri, insanın davranışlarındaki iyiye, doğruya ya da yanlışa varmanın neye göre şekillendiği ile alakalı problemleri yanıtlamaya çalışır. Ahlak temelli kararlarla davranışlarda kişisel yargıların ya da diğer kişilerin görüşlerinin tesir derecesini araştırır. Etiğin yetki alanı her zaman kişiler aracılığıyla en çok istenen ve hasret kalınan hayat standartlarının soruşturulması ve ortaya çıkmaktadır (Usta, 2012).

Günümüz koşullarda sporun beklenen düzeye gelebilmesi ve ilerleme sağlayabilmesi için sporu idare eden idarecilerin itibar sahibi olduğu bilinmektedir. Çağdaş spor; faaliyet ve

ürünlerini pazarlayan ve üreten bir sanayidir. Bir kısmı eğlence bir kısmı tanıtımdan oluşur ve özünde fayda hedefi vardır. Spor artık rekabet içeren bir ortam haline gelmesindeki en önemli faktör aynı zamanda bir meslek haline dönüşmesidir. Etik kavramının ortaya çıkması ve boyut kazanmasında spor sanayisindeki artan rekabetin rolü büyüktür. Ahlaki ve güven veren bir dal olan spor hayatımıza birçok olumlu anlamda etkisi bulunur (Değirmenci, 2006).

2.5. Etik Yönetim Anlayışı

Etik, kaliteli idare şeklinin en mühim ve anahtar kelimesidir. Etik, karar alma evresinde ve her düzeye etki eder. Bu nedenle idarecilerin kuruluşlarının etik gereksinimlerine uygun bir idare etme şekli geliştirirler. Bunu başaramadıkları anda kuruluşlarıyla şahsi görüşleri arasında bir ikilem yaşarlar ve etkisizleşerek idareci vasıflarını kaybetmektedirler (O'Neill, 2000).

Günümüzde birden fazla kamusal alana genişlemiş farklı ölçütlerde etik problemlerinin olduğu alenen görülmektedir. Bu problemlerin durmadan büyüyen bir hal alması, artık kamusal idarenin öğelerine sorun yaratacak bir hal almaya başlamıştır. Yaşanılan tüm bu yükselişin normal bir netice olarak özellikle kamusal alanda da bazı problemlerin meydana gelmesi öğretim üyelerinin alakalarının etik altyapılı meselelere konsantre olmasını da sağlamıştır (Özdemir, 2008).

Bu alanda, birden fazla düşünceyi benimseyen, çevresine karşı hassas ve net olan, yansız davranan, realist, hesap verebilirlik ve doğruluk esasına bağlı yepyeni bir bütünlük kapsamı büyüyerek birden fazla ülkede tutulan bir kavram olmuştur. İdari anlamda etik, idarecilerin usulsüzlük olarak bilinen ahlak dışı tutumlar sergilememeli ve rastlayabilecekleri menfaat anlaşmazlıkları karşısında doğacak olan kararsızlıkların çaresinde kendilerine yol gösterecek ilke ve normları içermektedir (Sökmen vd., 2015).

2.6. Türk Spor Yönetiminde Etik

Ülkemizde bilhassa son zamanlarda siyasi ve idari alanlarda katlanarak devam eden usulsüzlük hadiseleri idari etik kavramına hayli dikkat çeker oldu. Tüm bu hadiselerin meydana gelmesinde ki sebepler, etik olgusundan yoksun olunması, denetleme mekanizmalarının tam anlamıyla çalışmaması, toplumda yasaların ve etik kavramının benimsenmemiş olması, kamu yönetiminin merkezci oluşu, siyasilerin kamu yönetimi üzerindeki etkisi, değerlendirmeler yapılırken şahsi kararlar alınması, topluma karşı saydan olunmaması, ekonomik sebepler, eğitim sistemindeki istikrarsızlık ve etik olgusuna gereken hassasiyetin gösterilmemesi olarak sıralanmaktadır (Öktem ve Ömürgönülşen, 2005).

Son zamanlarda kamusal alanda, etik kavramı ile ilgili yaşanan problemler,

2000'lerden sonra meydana gelen birtakım hukuksal düzenlemelerle değişik bir boyut kazandı. Öncelikle Etik Kurulu'nun inşa edilmesi, sonrasında da Kamu Çalışanları Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Talimatnamenin oluşturulmasıyla bütün personeline yol gösterecek tüzük yapılması, ahlaki olmayan davranışların önüne geçip etik ilkelerine dair güzel bir zemin hazırlamıştır (Argüden, 2003).

Ülkemizde kamu personellerinin etik davranış prensiplerini tertipleyen bir başka yasa 657 sayılı Devlet Memurları Yasasırdır. Türk kamu idaresi düzeninde ahlaki olmayan tutumlar karşısında ceza uygulamaları ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanunuyla düzenlenmiştir (Özdemir, 2008).

Sporun en mühim vurgusu; gösterilen emek, sevgi ve saygı, nezaket, anlayış ve adalet gibi kavramlara yer vermesidir. Bu nedenle spor alanındaki erdemler daha çok güdülendirerek etik erdemler ile iç içedir.

Sporun çok büyük bir ekonomik kaynak ve endüstri olmaya devam etmesiyle birlikte, etik dışı fikir ve davranışlarda artış oldu. Çoğu spor dalında meydana gelen, bilhassa da futboldaki; hile, çeşitli kurum ya da kişilere para yedirme, yasak madde kullanımı, sertlik, acımasızlık ve şiddet gibi etik dışı hareketleri sürekli görür olduk. Yaşanan tüm bu olumsuz davranışlar karşısında, bu algıyı önlemek ve yıkmak adına, etik olmayan davranışların en çok görüldüğü branş olan futbola etik prensipleri kabul ettirmek için Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu'nun 24 Kasım 2009 senesinde bir araya gelerek görüş birliğiyle netleştirilen Etik Kurulu Talimatı, 02.12.2009 tarihinde usulen faaliyete geçmiştir (Yörükoğlu, 2012).

Dünya genelinde ise, etik kavramıyla ilgili farkındalık ve anlaşmazlıkların 1970'lerden başlayarak arttığı görülmektedir. Yönetimsel düzendeki parçalanma ilk başlarda, az gelişmiş ülkelerde gözüken bir sorunmuş gibi aksettirilse de, gelişen batı ülkelerinde 1970'lerden itibaren meydana gelen siyasi ve yönetimsel usulsüzlükler toplumu etkileyerek etik mevzunu gündeme getirmiştir. İşletmeler arasında değişiklikler meydana getiren 80`lerde nitelik, 90'larda sürat ve verimlilik olurken 2000`li yıllarda ise sosyal yükümlülük ve etik olgusu damga vurmuştur. Spor ekipmanları imal eden Nike işletmesinin Uzakdoğu'da çocukları çalıştırmasının öğrenilmesi, petrol sektörünün önde gelen şirketlerinden olan Enron'da muhasebe dedikoduları ve son olarak İtalyan gıda işletmesi Parmalat'taki muhasebe dedikodusu, ses getiren ahlak dışı olaylardan bazıları olmuştur (Öktem ve Ömürgönülşen, 2005).

2.7. Meslek Etiği

Meslek etiği ve ahlakı olguları geçmişten günümüze kadar incelendiğinde, evrimleşmesi ile toplumsal, politika, ekonomik ve idare anlamında meydana gelen birçok ilerlemenin de aynı ve bağlantılı bir süreklilik gösterdiği fark edilmektedir (Gök 2008). İdare ilmi tarafından değerlendirildiğinde teşkilat görüşüyle etik münasebetinin de incelenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bunun sebebi her teşkilat; kendi hükümlerine ve tutum şekillerine tesir eden etik prensip ve erdemleri içinde bulundurur. Bu şekilde değerlendirildiğinde teşkilat yapısının kavranarak incelenmesi teşkilat bünyesinde etiğin inşa edilmesi açısından mühim olduğu görülmektedir (Erişim, 32).

İş etiği, bir işi ilgilendiren bütün hizmetlerin gerçekleştirilmesi sırasında gösterilen tutumların, öncelikli olarak kamunun faydasına yönelik yapılması olarak ifade edilebilmektedir. Hizmet verenler işleri ne olursa olsun, ülke ya da bölge ayırt etmeden evrensel özelliklere sahip etik kaideleri yerine getirmek zorundadır.

İş etiğinin esasını oluşturan hizmet verenler ve başka bireyler arasındaki bağlantı, hizmet verenlerin kendi içlerindeki şahsi bağlantılarını da belli ölçütler içinde idare eder ve şekilledirir (Aydın, 2002). Tanımlamak istediğimizde meslek etiği, kurumların ve personellerin meslek ve görüşmelerinde yansız, samimi ve hilesiz olmasını ifade eder (Kırel 2000). İş etiği, işlerin, görevlerin ya da hizmetin gerçekleşmesinde ahlaki ve mesleki prensipler içinde davranış sergileme gücü olarak da ifade edilebilir. Bir işi yaparken personeller iş ahlakını benimseyip çalışırsa kamusal alanda o işe hissedilen saygı ve itimat artar (Erişim, 36).

Etik prensipler iş yaşamında, mesleki donanımı, ahlaki erdemlerle birlikte pekiştiren kaidelerdir. Bu kaideler, gerektiği zaman dürüstlük ya da hatalı tutumlar gibi hükümlere açıklık getirerek, bir idarecinin işle ilgili yaşadığı tereddütte nasıl karar alması konusunda rehberlik ederler (Kimberling, 2008).

2.8. Spor Yönetiminde Etiği Gerekli Kılan Nedenler

Spora bakış açımızda diğer kamusal erdemlerle aynı doğrultuda olup, prensip ve normlarını kullanmaya hayliyle en tepeye dikmiştir. Kişiyi sporcu olarak en tepeye taşıyan bu istek, öte taraftan kişileri birbirine karşı uzaklaştırmaktadır. Günümüzde ne yazık ki sadece spor yapmak kaybedilmiş bir erdemdir (Aytekin, 2007). Hâlbuki spor, kendi bünyesinde olanlar ve başka topluluklar açısından da onay alan, gereken niteliklere sahip olan kurum ve kaideleri içermektedir. Herkes tarafından onaylanan ve benimsenen bu kaidelerin temel öğesi hukuk ilkeleridir (Proios vd., 2013).

Sporun son yıllarda asıl amacından uzaklaşıp, şahsi çıkarların ön planda tutularak bir araç olarak kullanılması ve spordaki etik anlayışın maddi ihtiyaçlarla karıştırılması, spor etiğinin ehemmiyetini ve gereksinimi göstermektedir. Spora hizmet veren ve destekleyen, spor eğitmenleri, hakem, sporcu, idareci, taraftar ve iletişim organlarının tümü vazifelerini yerine getirirken, etik prensiplerden uzaklaşmaları, bu sektör istenmeyen değişmelere neden olmaktadır (Dolaşır, 2005).

Topluluklar üzerinde etkili bir eğlence ve insan sağlığı için mühim bir konu olan spor, ekonomik bakımdan da büyük bütçelerin konuşulduğu sanayi durumundadır. Büyüyen ekonomi ve spordaki profesyonelleşmeyle beraber, yeni kaidelerde oluşturulmuştur. Her geçen gün artan hile, üzerine para geçirme, hakem ya da kurumlara teklif edilen para, şiddet görüntüleri ve tahammülsüz gibi istenmeyen davranışlar kamunun şahit olabileceği şekilde yaşanmaktadır. Diğer taraftan, bilhassa popüler olan sporcu ya da idareciler sporu, görevlerini ya da politik görüşlerinin reklamı olarak kullanmakta, böylelikle spora karşı algıyı değiştirmektedirler.

2.9. Etik Liderlik

Lider davranışında ahlaki bir kimliğin ifadesi veya başka bir deyişle liderlerin etik davranışı, liderlik araştırmalarında giderek artan bir ilgi görmektedir ve bu tür liderler, takipçiler üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir (örneğin, Brown ve Trevin˜o, 2006). Özdeşleşmeye dayalı motivasyonel ve sosyal öğrenme süreçleri, etik liderliğin takipçiler üzerindeki etkisini açıklayan önemli bir temel mekanizma oluşturur. Etik liderlik, takipçilerin benlik kavramını ve inançlarını etkileyen değer odaklı bir liderlik biçimidir. Bu da onların motivasyonlarını, tutumlarını ve davranışlarını etkiler (örneğin, Shamir vd., 1993). Etik liderlerin takipçilerinin benlik kavramlarını ve inançlarını etkilediğinin tartışılmasının bir yolu, takipçileri için rol model olarak hareket etmektir (Brown vd., 2005). İdeolojik (etik) davranış sergilerler ve bu nedenle etik ve ahlaki değerler için rol modelleri olarak hizmet ederler. Değer odaklı liderler, belirli değerleri ve kimlikleri güçlendirmek için iletişimsel süreçlere girerler ve takipçilerinden bekledikleri davranışlar, güçlendirilmiş değerler ve kimlikler ile daha iyi bir gelecek vizyonu arasında bağlantılar önerirler (Shamir vd., 1993). Benzer şekilde, etik liderlik literatürü (örn., Brown vd., 2005; Kalshoven vd., 2011a), etik değerlerin ve davranışların iletişiminin ve dışa doğru ödüllendirilmesinin etik liderliğin önemli bir unsuru olduğunu savunur. Ek olarak, bir rol model olarak hareket ederek ve iletişimsel süreçler yoluyla takipçilerin çerçevelerini hizalayarak liderler, idealleri takipçilerine ifade eder ve aktarır, böylece bir kimlik duygusu sağlar: liderin değerleri ve

fikirleri, değerlerin içselleştirilmesi yoluyla takipçilerin benlik kavramının bir parçası haline gelir. ve bu tür arzu edilen değerlerle özdeşleşme (Shamir vd., 1993). Takipçilerin benlik kavramında daha kolektif değerlere ve kolektif bir kimliğe (bencil ihtiyaçlardan ziyade ortak iyiyi vurgulama) yönelik bu değişiklikler, topluluğa bağlılığı ve kişisel fedakarlık yapma isteklerini arttırır. Etik liderler, etik değerler hakkında net mesajlar gönderir ve astlarını eylemlerinden sorumlu tutar (Trevin˜o vd., 2003). Etik liderler Brown ve ark. (2005: 120) "kişisel eylemler ve kişiler arası ilişkiler yoluyla normatif olarak uygun davranış" olarak etiketlenir. Başka bir deyişle, takipçiler için etik bir kimliğin uygun ifadesini model alırlar. Eylemleri, etik ve ahlaki hedefleri açık hale getirir ve takipçilerine bu hedeflere ulaşmaya nasıl katkıda bulunabileceklerini gösterir. Takipçilerin bu tür değer odaklı liderlere saygı duyması ve bu liderlerin değerlerini ve davranışlarını tanımlaması ve onları taklit etmesi muhtemeldir (örneğin, Brown ve Trevin˜o 2006). Etik lider davranışları arasında adil davranmak, etik davranışı teşvik etmek ve ödüllendirmek, takipçinin sesine izin vermek, endişe göstermek, tutarlılık ve dürüstlük göstermek ve birinin eylemleri için sorumluluk almak yer alır (Brown vd., 2005; De Hoogh ve Den Hartog 2008; Kalshoven vd., 2011a). ; Trevino vd., 2003). Araştırmalar, etik liderliğin, dönüşümcü ve diğer liderlik tarzlarıyla ilişkili olduğunu, ancak ampirik olarak onlardan ayırt edilebildiğini ve etik liderliğin, bu tarzların ötesinde sonuçlarda ek varyansları açıkladığını göstermektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Günümüzde büyüklüğü yüz milyar dolarlarla ifade edilen spor sektörü spor yöneticileri tarafından yönlendirilmektedir. Bu sektörü yönlendirecek olan spor yöneticilerinin gereken akademik donanımlara sahip olması da üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerinin misyonları içinde yer almaktadır. Spor, yoğun mücadele ve rekabetin yer aldığı fakat aynı zamanda da kişilerde ve toplumda sağlıklı ilişkilerin oluşmasına olanak sağlayan, kurallara saygı ve toplumsal barışı güçlendiren bir araç olarak da görüldüğünden sporun erdemli bir biçimde yapılması gereğini de ortaya koymuştur (Gürpınar, 2009).

Sportmenlik kavramı gibi etik kavramıyla bağlantılı olarak çalışılan bir başka kavram ise "Makyavelizm" kavramıdır. Niccolo Maciavelli'nin 1513'te yazmış olduğu Prens kitabıyla ortaya çıkan bu kavram etik, yönetim, örgütsel politika, liderlik gibi alanlarla bağlantılı olarak incelenmiştir (Ülbeği, 2016).

Bütün bu bilgilerin ışığında bu çalışmanın amacı spor yöneticisi adaylarında sportmenlik, özgecilik ve Makyavelizmin incelenmesidir. Elde edilen bulgular ışığında müfredatların gözden geçirilmesi ve spor yöneticisi adaylarının hem sektörel hem de toplumsal açıdan daha olumlu değerlere yönlendirilmesi de çalışmanın beklentileri arasındadır.

3.2. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma 2019-2020 eğitim ve öğretim yılında Batı Akdeniz bölgesi olarak adlandırılan Antalya ve Burdur'da yer alan Spor Yöneticiliği bölümü öğrencileriyle sınırlıdır. Isparta'da Spor Yöneticiliği bölümü lisans öğrencisi almadığından sadece Akdeniz Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümleri kapsama alınmıştır.

3.2.1. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada temel varsayımları referanslardan alınan bilgilerin doğru olduğu, veri toplama aracının amacına uygun olduğu ve katılımcıların içten ve samimi yanıtlar verdiği şeklindedir.

3.2.2. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmada evrenin tümüne ulaşılamaması araştırmanın sınırlılığı içinde yer almaktadır.

3.2.3. Yöntem ve Model

Bu çalışma nicel yaklaşımla ele alınmıştır. Tarama modeliyle gerçekleştirilen çalışma kesitsel bir araştırma olarak tasarlanmıştır.

3.2.4. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Batı Akdeniz bölgesinde Antalya Akdeniz Üniversitesi Spor Yöneticiliği bölümünde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Yöneticiliği bölümlerinde okumakta olan toplam 521 öğrenci oluşturmaktadır. Tam sayımla örneklem alınan çalışmada 303 adet öğrenci katılmış ve % 58.15' lik bir geri dönüş oranı elde edilmiştir.

3.2.5. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı dört bölümden oluşan bir anket formudur. Anketin birinci bölümünde katılımcılara ilişkin demografik bilgiler ve katılımcıların gönüllü projelere katılımı ile ilgili bulgular yer almaktadır.

İkinci bölümde (Dahling, Whitaker ve Levy, 2009) tarafından geliştirilmiş olan ve Ülbeği (2016) tarafından dilimize adapte edilen Makyavelizm ölçeği kullanılmıştır. Ülbeği (2016) tarafından yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmasında üzere yapılan açımlayıcı faktör analizinde toplam varyansın % 67"sini açıklayan 4 alt boyut elde edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizinde ise regresyon katsayıları 0,66 – 0,79 arasında değerler almış, uyum iyiliği değerlerinden kikare değerinin serbestlik derecesine oranı ($\chi 2$ /df) = 1,44, karşılaştırmalı uyum indeksi = 0,99, Tucker-Lewis indeksi = 0,98, artırmalı uyum indeksi = 0,99, normlaştırılmış uyum indeksi = 0,96, yaklaşık hataların karekökü = 0,031 ve standardize edilmiş kalıntıların karekökü = 0,028 olarak ortaya konulmuştur.

Bu çalışma kapsamında elde edilen güvenirlik katsayıları: Ölçeğin tamamı için α=0.901 alt boyutlarda ise; "Ahlaki Yoksunluk" α=0.83; "Statü Arzusu" α=0.815; "Diğerlerine Güvensizlik" α =0.869; "Kontrol Arzusu" α= 0.748 şeklinde bulunmuştur.

Anketin üçüncü bölümünde ise Vallerand (2007) tarafından geliştirilen ve Sezen-Balçıkanlı (2010) tarafından dilimize adapte edilen Çok boyutlu sportmenlik yönelimi ölçeği kullanılacaktır. Bu ölçek 25 maddeden ve 5 alt boyuttan oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin orjinalinde "Sosyal normlara Uyum", "Kurallara ve Yönetime Saygı", "Sporda

Sorumluluklara Bağlılık", "Rakibe Saygı" ve son olarak "Negatif Yaklaşımlar" bulunmaktadır. Faktör analizi sonucunda "Negatif Yaklaşımlar" boyutu çıkartılmıştır.

Ölçeğin Türkçe versiyonu 4 alt faktöre ve 20 maddeye sahiptir. Cronbach Alpha değerleri; "Sosyal Normlara Uyum" α= 0,86; "Kurallara ve Yönetime Saygı" α=0,83; "Sporda Sorumluluklara Bağlılık" α= 0,91; "Rakibe Saygı" α= 0,82'dir. Bu çalışma kapsamında elde edilen güvenirlik katsayıları ölçeğin tümü için α= 0.920 şeklindedir. Alt boyutlar için "Sosyal Normlara Uyum" α=0.788; "Kurallara ve yönetime saygı" α =816; "Sorumluluk" α =0.892; "Rakibe Sayg"ı α=0.782 şeklindedir.

Dördüncü bölümde ise çalışmanın güvenirlik ve geçerliğini arttırmak için her iki ölçekle de ilişkili bulunacağı düşünülen "Özgecilik Ölçeği" izin alınarak çalışmaya eklenmiştir.

Ölçek Ruhston vd. (1981) tarafından geliştirilmiş ve Tekeş ve Hasta (2015) tarafından geçerli güvenilir olduğu kanıtlanmıştır. 20 maddeden oluşan 5'li Likert tipi olan ölçeğin düzeyleri "hiçbir zaman", "nadiren", "arada sırada", "sıklıkla" ve "her zaman" şeklindedir. Türkçe ölçekte "Yardım etme" ve "Bağışçılık" şeklinde iki alt boyut bulunmaktadır.

Tekeş ve Hasta (2015) tarafından yapılan güvenirlik analizinde iç tutarlık katsayısının ölçeğin geneli için .84, yardım etme alt boyutu için .81 ve bağışçılık alt boyutu için .70 şeklindedir.

Geçerlik çalışmalarında ise açımlayıcı faktör analizi yapılmış, varyansı %35.58 oranında açıklayan iki faktör oluşmuştur. Daha sonra yapılan doğrulayıcı faktör analizinde ise uyum indekslerinin yapıyı doğruladığı ortaya konmuştur (RMSEA = .09, , AGFI=.81, NNFI= .73, GFI= .84, CFI=.86,). Bu çalışma kapsamında elde edilen güvenirlik katsayıları ölçeğin tümü için α=0.847, Yardım etme alt boyutu için α=0.778 bağışçılık alt boyutu için α=0.807 şeklindedir.

3.2.6. İstatistiksel Analiz

İstatistiksel analizlerde önce verinin dağılım yapısı incelenmiş, bunun için normallik testleri, çarpıklık ve diklik analizleri ve de grafiksel analizler ele alınmıştır. Verilerin dağılımı parametrik test varsayımları yerine getirmediğinden parametrik olmayan hipotez testleri uygulanmıştır. Ayrıca Spearman Korelasyon analizi ile ilişkiler test edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BULGULAR

4.1. Bulgular

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda sunulmuştur.

Tablo 4.1 Katılımcıların Sınıflarına Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
1.sınıf	73	24,1	24,1	24,1
2.sınıf	70	23,1	23,1	47,2
3.sınıf	95	31,4	31,4	78,5
4.sınıf	65	21,5	21,5	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Tablo 4.2 Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
18-22 yaş	204	67,3	67,3	67,3
22-26	87	28,7	28,7	96,0
26 ve üstü	12	4,0	4,0	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların ağırlıklı olarak 18-22 yaş aralığında olduğu görülmektedir (%67.3).

Tablo 4.3 Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
kadın	129	42,6	42,6	42,6
erkek	174	57,4	57,4	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların %57.4'ünü erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

Tablo 4.4 Katılımcıların Doğum Yerlerine Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
sehir	231	76,2	76,2	76,2
kasaba	50	16,5	16,5	92,7
koy	22	7,3	7,3	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcılar ağırlıklı olarak şehirde doğmuş olan bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 4.5 Katılımcıların Annelerinin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
okuryazardegıl	13	4,3	4,3	4,3
okur yazar	66	21,8	21,8	26,1
ılkokul	92	30,4	30,4	56,4
ortaokul	62	20,5	20,5	76,9
lıse	43	14,2	14,2	91,1
yuksekokul	20	6,6	6,6	97,7
lısansustu	7	2,3	2,3	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların annelerinin eğitim düzeyinin ağırlıklı olarak ortaokul ve altında olduğu görülmektedir (%76.9).

Tablo 4.6 Katılımcıların Babalarının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
	okuryazar degıl	3	1,0	1,0	1,0
	okur yazar	66	21,8	21,9	22,8
	ılkokul	63	20,8	20,9	43,7
	ortaokul	69	22,8	22,8	66,6
	lıse	68	22,4	22,5	89,1
	yuksekokul	25	8,3	8,3	97,4
	lısansustu	8	2,6	2,6	100,0
	Total	302	99,7	100,0	
Missing	System	1	,3		
Total		303	100,0		

Katılımcıların babalarının eğitim düzeyinin ağırlıklı olarak ortaokul ve altında olduğu görülmektedir (%66.6).

Tablo 4.7 Katılımcıların Annelerinin Çalışma Durumlarına Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
calısıyor	123	40,6	40,6	40,6
emeklı	30	9,9	9,9	50,5
calısmıyor	150	49,5	49,5	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların annelerinin ağırlıklı olarak çalışmayan bireylerden oluştuğu görülmektedir (%49.5).

Tablo 4.8 Katılımcıların Babalarının Çalışma Durumlarına Göre Dağılımları

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Valid	calısıyor	234	77,2	77,7	77,7
	emekli	61	20,1	20,3	98,0
	calısmıyor	6	2,0	2,0	100,0
	Total	301	99,3	100,0	
	Yanıtsız	2	,7		
Total		303	100,0		

Katılımcıların babalarının ağırlıklı olarak çalışan bireylerden oluştuğu görülmektedir (%77.7).

Tablo 4.9 Katılımcıların Algıladıkları Sosyo- Ekonomik Durumlarına Göre Dağılımları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
alt	5	1,7	1,7	1,7
ortanınaltı	29	9,6	9,6	11,2
orta	196	64,7	64,7	75,9
ortanınustu	58	19,1	19,1	95,0
ust	15	5,0	5,0	100,0
Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların çoğu kendilerini orta sosyo-ekonomik düzeyde algılamaktadır (%64.7)

Tablo 4.10 Katılımcıların Gelir Durumlarına Göre Dağılımları

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Valid	1000altı	11	3,6	3,6	3,6
	1000-1999	27	8,9	8,9	12,5
	2000-2999	71	23,4	23,4	36,0
	3000-3999	69	22,8	22,8	58,7
	4000-4999	53	17,5	17,5	76,2
	5000-5999	30	9,9	9,9	86,1
	6000-6999	23	7,6	7,6	93,7
	7000-7999	8	2,6	2,6	96,4
	8000-8999	4	1,3	1,3	97,7
	9000-9999	1	,3	,3	98,0
	10000veustu	6	2,0	2,0	100,0
	Total	303	100,0	100,0	

Katılımcıların yarıdan çoğu 4000 TL'den az gelire sahip olduklarını ifade etmiştir (%58.7)

Tablo 4.11 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Almış Oldukları Ortalama Puanlar

	N	Minimum	Maximum	Ortalama	Standart Sapma
MAKYAVELİZM TÜM	303	1,31	5,00	3,0837	,75936
ahlaki_yoksunluk	303	1,00	5,00	2,7545	,97988
statü_arzusu	303	1,00	5,00	3,5226	,95990
diğ_güvensizlik	303	1,00	5,00	3,0323	,95453
kontrol_arzusu	303	1,00	5,00	3,2794	,95156
SPORTMENLİK_TÜM	303	1,65	5,00	3,9455	,64627
sos_norm_uyum	303	1,00	5,00	3,9690	,82283
kurallara_saygı	303	1,60	5,00	3,8337	,73767
sorumluluk	303	1,60	5,00	4,0812	,75652
rakibe_saygı	303	1,40	5,00	3,8983	,75658
ÖZGECİLİK_TÜM	303	1,65	5,00	3,6957	,72380
yardım_etme	303	1,21	5,00	3,6469	,77580
bağışçılık	303	1,83	5,00	3,8097	,78261

Katılımcıların 5'li Likert tipi olan Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından almış oldukları ortalama puanlar incelendiğinde

Makyavelizm ölçeğinde Statü Arzusu alt boyutunun (3.52±0.96); Çok boyutlu sportmenlik ölçeğinde Sorumluluk alt boyutunun (4.08±0.76), Özgecilik ölçeğinde ise bağışçılık alt boyutunun (3.81±0.78) en yüksek değerlere sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 4.12 Katılımcıların Makyavelizm Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik Ölçeğinden Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar

		Makyavelizm tüm	ahlaki_ yoksunluk	Statü arzusu	Diğ. Güvensizlik	Kontrol Arzusu
Makyavelizm tüm	Korelasyon Katsayısı	1,000	,804**	,597**	,848**	,768**
	Anlamlılık	.	,000	,000	,000	,000
	N	303	303	303	303	303
ahlaki_ yoksunluk	Korelasyon Katsayısı	,804**	1,000	,407**	,499**	,439**
	Anlamlılık	,000	.	,000	,000	,000
	N	303	303	303	303	303
statü_ arzusu	Korelasyon Katsayısı	,597**	,407**	1,000	,355**	,334**
	Anlamlılık	,000	,000	.	,000	,000
	N	303	303	303	303	303
diğ_ güvensizlik	Korelasyon Katsayısı	,848**	,499**	,355**	1,000	,696**
	Anlamlılık	,000	,000	,000	.	,000
	N	303	303	303	303	303
kontrol_ arzusu	Korelasyon Katsayısı	,768**	,439**	,334**	,696**	1,000
	Anlamlılık	,000	,000	,000	,000	.
	N	303	303	303	303	303
sportmenlik_ tüm	Korelasyon Katsayısı	-,212**	-,264**	,056	-,133*	-,149**
	Anlamlılık	,000	,000	,332	,020	,010
	N	303	303	303	303	303
sos_norm_ uyum	Korelasyon Katsayısı	-,184**	-,174**	,095	-,178**	-,213**
	Anlamlılık	,001	,002	,099	,002	,000
	N	303	303	303	303	303
kurallara_ saygı	Korelasyon Katsayısı	-,122*	-,158**	,026	-,064	-,067
	Anlamlılık	,034	,006	,657	,266	,243
	N	303	303	303	303	303
sorumluluk	Korelasyon Katsayısı	-,226**	-,265**	,094	-,170**	-,143*
	Anlamlılık	,000	,000	,103	,003	,012
	N	303	303	303	303	303
rakibe_ saygı	Korelasyon Katsayısı	-,147*	-,234**	,035	-,045	-,074
	Anlamlılık	,011	,000	,549	,432	,201
	N	303	303	303	303	303

Katılımcıların Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik ölçeğinden aldığı puanlar arasındaki korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelizm ölçeğinin toplamından alınan puanların çok boyutlu sportmenlik ölçeği toplamından ve alt boyutlarından alınan bütün puanlarla ters yönde anlamlı bir korelasyona sahip olduğu görülmektedir. En yüksek korelasyon katsayısı Makyavelizm ölçeği tüm puanlarıyla sorumluluk alt boyutu arasında bulunmuştur ($r=-0.226$, $p<0.05$). Makyavelizm ölçeğinin ahlaki yoksunluk alt boyutuna bakıldığında ise korelasyon katsayılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla katılımcıların Ahlaki yoksunluk alt boyutundan aldığı puanlar arttıkça çok boyutlu sportmenlik ve alt boyutlarından aldıkları puanlar düşmektedir. Burada da en yüksek korelasyon katsayısı Ahlaki yoksunluk alt boyutu ile sorumluluk alt boyutu arasındadır ($r=-0.265$, $p<0.05$). Diğerlerine güvensizlik alt boyutuna bakıldığında da en yüksek korelasyon katsayısının sosyal normlara uyum alt boyutu arasında olduğu görülmüştür ($r=-0.178$, $p<0.05$). Kontrol arzusu alt boyutunda da en yüksek korelasyon katsayısının sosyal normlara uyum alt boyutuyla olduğu görülmüştür ($r=-0.213$, $p<0.05$).

Tablo 4.13 Katılımcıların Makyavelizm Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarla Özgecilik Ölçeğinden Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar

		Makyavelizm tüm	Ahlaki_ yoksunluk	Statü_ arzusu	Diğ. güvensizlik	Kontrol arzusu
Makyavelizm tüm	Korelasyon Katsayısı	,597**	,804**	,597**	,848**	,768**
	Anlamlılık	,000	,000	,000	,000	,000
	N	303	303	303	303	303
Ahlaki_ yoksunluk	Korelasyon Katsayısı	,407**	1,000	,407**	,499**	,439**
	Anlamlılık	,000		,000	,000	,000
	N	303	303	303	303	303
Statü_ arzusu	Korelasyon Katsayısı	1,000	,407**	1,000	,355**	,334**
	Anlamlılık		,000		,000	,000
	N	303	303	303	303	303
Diğ_ güvensizlik	Korelasyon Katsayısı	,355**	,499**	,355**	1,000	,696**
	Anlamlılık	,000	,000	,000		,000
	N	303	303	303	303	303

		Makyavelizm tüm	Ahlaki_ yoksunluk	Statü_ arzusu	Diğ. güvensizlik	Kontrol arzusu
Kontrol_ arzusu	Korelasyon Katsayısı	,334**	,439**	,334**	,696**	1,000
	Anlamlılık	,000	,000	,000	,000	
	N	303	303	303	303	303
Özgecilik tüm	Korelasyon Katsayısı	,035	-,055	,035	,035	,067
	Anlamlılık	,549	,344	,549	,539	,247
	N	303	303	303	303	303
Yardım_ etme	Korelasyon Katsayısı	,052	-,033	,052	-,007	,040
	Anlamlılık	,368	,564	,368	,905	,485
	N	303	303	303	303	303
Bağışcılık	Korelasyon Katsayısı	-,024	-,120*	-,024	,113*	,110
	Anlamlılık	,678	,037	,678	,050	,056
	N	303	303	303	303	303

Katılımcıların Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla Özgecilik ölçeğinden aldığı puanlar arasındaki korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanlarla özgecilik ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanamadığı görülmektedir ($p>0.05$) Sadece ahlaki yoksunluk alt boyutu ile bağışçılık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunurken ($r=-0.120$, $p<0.05$), diğerlerine güvensizlik ve bağışçılık arasında pozitif yönde düşük anlamlı bir ilişki vardır ($r=0.113$, $p<0.05$).

Tablo 4.14 Katılımcıların Özgecilik Ölçeği ve Alt boyutlarından Aldığı Puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik Ölçeği ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanlar Arasındaki Korelasyonlar

		özgecilik_tüm	yardım_etme	bağışçılık
özgecilik_tüm	Korelasyon Katsayısı	1,000	,970**	,814**
	Anlamlılık	.	,000	,000
	N	303	303	303
yardım_etme	Korelasyon Katsayısı	,970**	1,000	,662**
	Anlamlılık	,000	.	,000
	N	303	303	303
bağışçılık	Korelasyon Katsayısı	,814**	,662**	1,000
	Anlamlılık	,000	,000	.
	N	303	303	303
sportmenlik_tüm	Korelasyon Katsayısı	,464**	,468**	,377**
	Anlamlılık	,000	,000	,000
	N	303	303	303
sos_norm_uyum	Korelasyon Katsayısı	,270**	,299**	,155**
	Anlamlılık	,000	,000	,007
	N	303	303	303
kurallara_saygı	Korelasyon Katsayısı	,401**	,402**	,330**
	Anlamlılık	,000	,000	,000
	N	303	303	303
sorumluluk	Korelasyon Katsayısı	,357**	,357**	,312**
	Anlamlılık	,000	,000	,000
	N	303	303	303
rakibe_saygı	Correlation Coefficient	,443**	,432**	,384**
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000
	N	303	303	303

Katılımcıların Özgecilik ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla çok boyutlu sportmenlik ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların arasındaki ilişki incelendiğinde, özgecilik ölçeği ve alt boyutlarının tümüyle çok boyutlu sportmenlik ölçeği ve alt boyutlarının tümü arasında pozitif yönde ve anlamlı korelasyonlar bulunmuştur. En yüksek korelasyonlar Yardım etme alt boyutu ile sportmenlik toplam puanları arasında elde edilmiştir ($r=0.468$, $p<0.05$), bunu özgecilik ölçeğinin tüm puanları ile sportmenlik ölçeğinin tümünün puanları arasındaki korelasyon izlemiştir ($r=0.464$, $p<0.05$).

Tablo 4.15 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanların Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

		N	Ortalama	Standart Sapma	Ki Kare Serbestlik d. P değeri
makyavelizmtüm	18-22 yaş	204	3,0809	,79004	,238
	22-26	87	3,0812	,72117	2
	26 ve üstü	12	3,1510	,49101	,888
	Total	303	3,0837	,75936	
ahlaki_yoksunluk	18-22 yaş	204	2,7598	,98068	,661
	22-26	87	2,7724	,99542	2
	26 ve üstü	12	2,5333	,89983	,719
	Total	303	2,7545	,97988	
statü_arzusu	18-22 yaş	204	3,5458	,96097	,335
	22-26	87	3,4636	,98877	2
	26 ve üstü	12	3,5556	,75656	,846
	Total	303	3,5226	,95990	
diğ_güvensizlik	18-22 yaş	204	3,0078	1,01163	1,680
	22-26	87	3,0460	,82783	2
	26 ve üstü	12	3,3500	,80510	,432
	Total	303	3,0323	,95453	
kontrol_arzusu	18-22 yaş	204	3,2729	,98213	,385
	22-26	87	3,2720	,91150	2
	26 ve üstü	12	3,4444	,72937	,825
	Total	303	3,2794	,95156	
sportmenlik_tüm	18-22 yaş	204	3,9603	,67114	2,997
	22-26	87	3,9351	,61550	2
	26 ve üstü	12	3,7708	,39281	,224
	Total	303	3,9455	,64627	
sos_norm_uyum	18-22 yaş	204	3,9941	,84338	,727
	22-26	87	3,9172	,83055	2
	26 ve üstü	12	3,9167	,18007	,695
	Total	303	3,9690	,82283	
kurallara_saygı	18-22 yaş	204	3,8255	,76843	2,831
	22-26	87	3,8828	,69453	2
	26 ve üstü	12	3,6167	,44687	,243
	Total	303	3,8337	,73767	
Sorumluluk*	18-22 yaş	204	4,1275	,76797	8,844
	22-26	87	4,0414	,71667	2
	26 ve üstü	12	3,5833	,70043	,012
	Total	303	4,0812	,75652	
rakibe_saygı	18-22 yaş	204	3,8941	,79318	,212
	22-26	87	3,8989	,70273	2
	26 ve üstü	12	3,9667	,48866	,899
	Total	303	3,8983	,75658	
özgecilik_tüm	18-22 yaş	204	3,7304	,71164	2,634
	22-26	87	3,5897	,76880	2
	26 ve üstü	12	3,8750	,51940	,268
	Total	303	3,6957	,72380	
yardım_etme	18-22 yaş	204	3,6936	,75709	3,492
	22-26	87	3,5181	,82557	2
	26 ve üstü	12	3,7857	,65181	,174
	Total	303	3,6469	,77580	
bağışçılık	18-22 yaş	204	3,8162	,77354	1,252
	22-26	87	3,7567	,83171	2
	26 ve üstü	12	4,0833	,51000	,535
	Total	303	3,8097	,78261	

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanların yaş gruplarına göre karşılaştırılmış ve sadece sorumluluk alt boyutunda alt yaş gruplarının üst yaş gruplarına göre daha yüksek sorumluluk puanlarına sahip olduğu görülmüştür (ki kare=8.844,p<0.05).

Tablo 4.16 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanların Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

cinsiyet		N	Ortalama	Stand. Sapma	Z P değeri
makyaveliz mtüm	kadın	129	3,0203	,73376	-1,205
	erkek	174	3,1307	,77654	,228
ahlaki_yoks unluk	kadın	129	2,7411	,92412	-,120
	erkek	174	2,7644	1,02178	,904
statü_arzus u	kadın	129	3,6124	,87578	-1,409
	erkek	174	3,4559	1,01513	,159
diğ_güvensi zlik*	kadın	129	2,8651	1,01371	-2,372
	erkek	174	3,1563	,89102	,018
kontrol_arz usu*	kadın	129	3,1525	,93356	-2,205
	erkek	174	3,3736	,95649	,027
sportmenlik _tüm*	kadın	129	4,0221	,70453	-2,013
	erkek	174	3,8888	,59519	,044
sos_norm_u yum*	kadın	129	4,1008	,85664	-2,888
	erkek	174	3,8713	,78511	,004
kurallara_sa ygı*	kadın	129	3,9178	,82068	-2,268
	erkek	174	3,7713	,66514	,023
sorumluluk	kadın	129	4,1333	,83865	-1,843
	erkek	174	4,0425	,68933	,065
rakibe_sayg ı	kadın	129	3,9364	,78062	-1,037
	erkek	174	3,8701	,73926	,300
özgecilik_tü m	kadın	129	3,6333	,77647	-,786
	erkek	174	3,7420	,68074	,432
yardım_etm e	kadın	129	3,5792	,81862	-,906
	erkek	174	3,6970	,74087	,365
bağışçılık	kadın	129	3,7597	,82835	-,697
	erkek	174	3,8467	,74717	,486

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar cinsiyete göre karşılaştırıldığında, Diğerlerine Güvensizlik, Kontrol Arzusu açısından erkek öğrencilerin daha yüksek puanlar elde ettiği görülmüştür

(p<0.05). Sportmenlik ölçeğinin tümünden alınan puanlar ve Sosyal Normlara Uyum ve Kurallara Saygı alt boyutlarında ise kız öğrencilerin daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür (p<0.05). Özgecilik ölçeğinden alınan puanlar açısından cinsiyete göre anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir (p>0.05).

Tablo 4.17 Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından Aldığı Puanların Sınıflara Göre Karşılaştırılması

		N	Ortalama	Std. Sapma	Ki kare Sd P değeri
makyavelizmtüm	1.sınıf	73	3,1558	,76915	1,524
	2.sınıf	70	3,0884	,84515	3
	3.sınıf	95	3,0737	,75464	,677
	4.sınıf	65	3,0125	,66155	
	Total	303	3,0837	,75936	
ahlaki_yoksunluk	1.sınıf	73	2,9096	,90311	3,493
	2.sınıf	70	2,6857	1,06462	3
	3.sınıf	95	2,7747	,94091	,322
	4.sınıf	65	2,6246	1,02012	
	Total	303	2,7545	,97988	
statü_arzusu	1.sınıf	73	3,6895	,87194	2,442
	2.sınıf	70	3,4905	1,00517	3
	3.sınıf	95	3,4982	,95758	,486
	4.sınıf	65	3,4051	1,00432	
	Total	303	3,5226	,95990	
diğ_güvensizlik	1.sınıf	73	3,0000	1,00333	1,016
	2.sınıf	70	3,1086	1,03486	3
	3.sınıf	95	2,9937	,94281	,797
	4.sınıf	65	3,0431	,83478	
	Total	303	3,0323	,95453	
kontrol_arzusu	1.sınıf	73	3,2922	1,05985	,390
	2.sınıf	70	3,3238	,96137	3
	3.sınıf	95	3,2807	,91004	,942
	4.sınıf	65	3,2154	,88865	
	Total	303	3,2794	,95156	
sportmenlik_tüm	1.sınıf	73	4,0089	,58857	3,662
	2.sınıf	70	3,9757	,71433	3
	3.sınıf	95	3,8368	,67372	,300
	4.sınıf	65	4,0008	,58152	
	Total	303	3,9455	,64627	
sos_norm_uyu	1.sınıf	73	4,0685	,81868	2,663

		N	Ortalama	Std. Sapma	Ki kare Sd P değeri
m	2.sınıf	70	3,9429	,83693	3
	3.sınıf	95	3,8505	,88916	,447
	4.sınıf	65	4,0585	,69527	
	Total	303	3,9690	,82283	
kurallara_saygı	1.sınıf	73	3,8685	,67431	4,606
	2.sınıf	70	3,8886	,83172	3
	3.sınıf	95	3,7137	,73436	,203
	4.sınıf	65	3,9108	,69734	
	Total	303	3,8337	,73767	
sorumluluk	1.sınıf	73	4,2329	,70397	4,700
	2.sınıf	70	4,0600	,80098	3
	3.sınıf	95	3,9916	,78002	,195
	4.sınıf	65	4,0646	,72034	
	Total	303	4,0812	,75652	
rakibe_saygı	1.sınıf	73	3,8658	,75576	3,743
	2.sınıf	70	4,0114	,76888	3
	3.sınıf	95	3,7916	,79996	,291
	4.sınıf	65	3,9692	,66636	
	Total	303	3,8983	,75658	
özgecilik_tüm	1.sınıf	73	3,6308	,69215	6,945
	2.sınıf	70	3,8507	,75178	3
	3.sınıf	95	3,6958	,73219	,074
	4.sınıf	65	3,6015	,70450	
	Total	303	3,6957	,72380	
yardım_etme	1.sınıf	73	3,6292	,73373	6,074
	2.sınıf	70	3,7939	,81401	3
	3.sınıf	95	3,6496	,76854	,108
	4.sınıf	65	3,5044	,77969	
	Total	303	3,6469	,77580	
bağışçılık	1.sınıf	73	3,6347	,77761	8,287
	2.sınıf	70	3,9833	,72184	3
	3.sınıf	95	3,8035	,80812	,040
	4.sınıf	65	3,8282	,78780	
	Total	303	3,8097	,78261	

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar sınıflara göre karşılaştırıldığında sadece Bağışçılık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu

Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

SONUÇ

Bu çalışmanın amacı Batı Akdeniz Bölgesinde Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik açısından incelenmesidir. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, katılımcıların erkek ağırlıklı, şehirde doğmuş, kendilerini orta sosyo-ekonomik düzeyde gören bireylerden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların anneleri ağırlıklı olarak çalışmayan babaları ise çalışan bireylerden oluşmaktadır.

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde sportmentlik kavramının sorumluluk, düşünceli olma, dürüstlük, yüce gönüllülük, saygı, kibarlık, cana yakınlık, şefkat, altruizm gibi olumlu kavramlarla birlikte anıldığı görülmektedir. Bunun tam tersi, Makyavelist değerlerin gelecekte çalıştıkları sektörleri yönlendirecek olan yönetici adayları açısından çok da olumlu olmayacağı çünkü bu değerlerin iyi, güzel, dürüstlük, adalet, eşitlik gibi ölçütleri temek almadığı görülmektedir. Bu ölçütlere aykırı değerlerin sektörlerde yerleşmesi de toplumun geneline yönelik sorunlara yol açabilecektir.

Yapılan incelemelerin çoğunda Makyavelizm düzeyi fazla olan insanların ahlak dışı tutumlara karşı daha yatkın olduğu saptanmaktadır. Örneğin Makyavelistlerin adaletsiz gelir elde etme arzularının fazla olduğu (Mudrack vd., 1999), veya telif imtiyazları ve hususi yaşamın mahremi mevzularındaki kanunları çiğnedikleri (Winter vd., 2004) tespit edilmiştir. Bu duruma sebep oalrak Makyavelist meyilleri fazla olan insanların normal ahlaki kurallara malik olmaktansa relativist ahlaki görüşü, yani koşullara göre değişkenlik gösteren kuralları seçmeleri gösterilmektedir (Richmond, 2001). Sonuç olarak Makyavelistlerin diğer insanların uyguladığı ahlak dışı tutumlara karşı daha hoşgörülü davrandıkları belirtilmektedir (Mudrack, 1993). Makyavelizm düzeyi fazla olan personelin kurumsal olmayan şirketlerde daha muvaffakiyetli, daha az kaidenin, idari zorlamanın daha az olduğu yerlerde kendilerinin daha güçlü ve konforlu davrandıkları görülmüştür. Kurumsal iş yerlerinde ise Makyavelizm düzeyi az olanların daha verimli oldukları belirlenmiştir (O'Connor ve Morrison, 2001). Bu gibi insanlar satış başarısı gibi parasal alanlarda daha verimli iken, idarecinin değerlendirmesi gibi sosyal başarı söz konusu olduğunda daha az başarılı olmaktadır (Jones ve Paulhus, 2009). İlaveten Makyavelistlerin çalışma alanlarındaki hoşnutluk düzeyleri de öteki personellere göre daha az çıkmaktadır (Jones ve Paulhus, 2009). Makyavelistlerin günlük yaşamda daha çok yalana ihtiyaç duydukları ve verdikleri sözleri yerine getirmedikleri gözlemlenmektedir (Jones ve Paulhus, 2009). Bilhassa yakalanma ve kınanma olasılıkları daha az olan yerlerde Makyavelistlerin dolandırıcılık ve sadakatsizliğe yatkınlıklarının fazla olduğu saptanmıştır

(Nathanson vd, 2006; Gunnthorsdottir vd., 2002). Makyavelist düzeyi fazla olanların kendilerine finansal açıdan kayba sokacak bir türden haberi sakladıkları bulunmuştur (Sakalaki ve diğer., 2007). Makyavelizm düzeyi fazla olanların kuvvete ve hakarete başvurma meyillerinin fazla olduğunu saptayan araştırmalar bulunmaktadır (Corzine ve Hozier, 2005; Andreou, 2004). Salgado (2002) ve O'Boyle vd.'nin (2014) yaptıkları çalışmada Makyavelizm ve üretkenliğe aykırı tutumlar arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Ülkemizde yapılan araştırmalar incelendiğinde neticelerin yurtdışında yapılan çalışmalardaki sonuçlara yakın olduğu görülmektedir. Örneğin bankacılık alanında yapılan bir çalışmada personellerin Makyavelizm seviyeleri ile etik algılama seviyeleri arasında negatif yönde %72 oranında yüksek bir korelasyon tespit edilmiştir (Güney ve Mandacı, 2009).

Kişilerin Makyavelizm düzeylerini inceleyen çalışmalar içinde çalışanlar ele alınarak yapılan araştırmaların bazılarında Makyavelizm düzeyi yüksek bireylerin, pazarlık, ittifak kurma, gruplarda liderliği elde etme gibi durumlarda diğerlerine göre daha başarılı olduğu belirtilirken, yumuşak başlılık ve sorumluluk ile negatif, nevrotizm ile pozitif yönde ilişkiler bulunduğu belirtilmiştir (Özcihan, 2014).

Literatürde Makyavelizm, amaca ulaşmak için her türlü aracın kullanılmasının mübah olduğu düşüncesini veya kişinin amacına ulaşmak için kurnazlık ve hileyle ahlaki olmayan yollara başvurması durumunu çağrıştırmaktadır (Güney ve Mandacı, 2009; Kara, 2016; Oyman, 2004).

Pekdemir ve Turan'ın (2015) 360 MBA talebeleri ile yaptıkları araştırmada şahısların paraya önem verme derecesi ile Makyavelizm düzeyleri arasında pozitif anlamlı ilişki saptanmıştır. Makyavelizm ve ahlak dışı tutumlar arasında da pozitif anlamlı ilişki bulunmuştur. Makyavelizmin, paraya önem verme ve ahlak dışı tutumlar arasındaki ilişkide kısmen aracılık etkisi gösterdiği saptanmıştır. Demirtaş ve Biçkes'in (2014) Kayseri çalışmasında muhtelif sektörlerdeki personeller üzerine uyguladıkları ampirik bir çalışmada da personelin Makyavelizm seviyeleri arttıkça örgütteki ahlak dışı hareketleri açığa vurma düşüncelerinin azaldığı tespit edilmiştir.

Batı Akdeniz Bölgesinde Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik açısından incelediğimizde ise katılımcıların 5'li Likert tipi olan Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve Alt Boyutlarından almış oldukları ortalama puanlar incelendiğinde Makyavelizm ölçeğinde Statü Arzusu alt boyutunun (3.52±0.96); Çok boyutlu sportmenlik ölçeğinde Sorumluluk alt boyutunun (4.08±0.76), Özgecilik ölçeğinde ise bağışçılık alt boyutunun

(3.81±0.78) en yüksek değerlere sahip olduğu görülmüştür.

Katılımcıların Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla Çok Boyutlu Sportmenlik ölçeğinden aldığı puanlar arasındaki korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelizm ölçeğinin toplamından alınan puanların çok boyutlu sportmenlik ölçeği toplamından ve alt boyutlarından alınan bütün puanlarla ters yönde anlamlı bir korelasyona sahip olduğu görülmektedir. En yüksek korelasyon katsayısı Makyavelizm ölçeği tüm puanlarıyla sorumluluk alt boyutu arasında bulunmuştur ($r=-0.226$, $p<0.05$). Makyavelizm ölçeğinin ahlaki yoksunluk alt boyutuna bakıldığında ise korelasyon katsayılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla katılımcıların Ahlaki yoksunluk alt boyutundan aldığı puanlar arttıkça çok boyutlu sportmenlik ve alt boyutlarından aldıkları puanlar düşmektedir. Burada da en yüksek korelasyon katsayısı Ahlaki yoksunluk alt boyutu ile sorumluluk alt boyutu arasındadır ($r=-0.265$, $p<0.05$). Diğerlerine güvensizlik alt boyutuna bakıldığında da en yüksek korelasyon katsayısının sosyal normlara uyum alt boyutu arasında olduğu görülmüştür ($r=-0.178$, $p<0.05$). Kontrol arzusu alt boyutunda da en yüksek korelasyon katsayısının sosyal normlara uyum alt boyutuyla olduğu görülmüştür ($r=-0.213$, $p<0.05$).

Katılımcıların Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla Ahlaki Kimlik ölçeğinden aldığı puanlar arasındaki korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanlarla Ahlaki Kimlik ölçeği ve alt boyutlarından puanlar arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

Katılımcıların Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla Özgecilik ölçeğinden aldığı puanlar arasındaki korelasyonlar incelendiğinde, Makyavelizm ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanlarla özgecilik ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanamadığı görülmektedir ($p>0.05$) Sadece ahlaki yoksunluk alt boyutu ile bağışçılık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunurken ($r=-0.120$, $p<0.05$), diğerlerine güvensizlik ve bağışçılık arasında pozitif yönde düşük anlamlı bir ilişki vardır ($r=0.113$, $p<0.05$).

Katılımcıların Özgecilik ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanlarla çok boyutlu sportmenlik ölçeği ve alt boyutlarından aldığı puanların arasındaki ilişki incelendiğinde, özgecilik ölçeği ve alt boyutlarının tümüyle çok boyutlu sportmenlik ölçeği ve alt boyutlarının tümü arasında pozitif yönde ve anlamlı korelasyonlar bulunmuştur. En yüksek korelasyonlar Yardım etme alt boyutu ile sportmenlik toplam puanları arasında elde edilmiştir ($r=0.468$, $p<0.05$), bunu özgecilik ölçeğinin tüm puanları ile sportmenlik ölçeğinin tümünün puanları arasındaki korelasyon izlemiştir ($r=0.464$, $p<0.05$).

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik Ölçekleri ve alt

boyutlarından aldığı puanların yaş gruplarına göre karşılaştırılmış ve sadece sorumluluk alt boyutunda alt yaş gruplarının üst yaş gruplarına göre daha yüksek sorumluluk puanlarına sahip olduğu görülmüştür (ki kare=8.844,$p<0.05$).

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar cinsiyete göre karşılaştırıldığında, Diğerlerine Güvensizlik, Kontrol Arzusu açısından erkek öğrencilerin daha yüksek puanlar elde ettiği görülmüştür ($p<0.05$).

Sportmenlik ölçeğinin tümünden alınan puanlar ve Sosyal Normlara Uyum ve Kurallara Saygı alt boyutlarında ise kız öğrencilerin daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür ($p<0.05$).

Özgecilik ölçeğinden alınan puanlar açısından cinsiyete göre anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir ($p>0.05$). Literatürde özgecilik ile ilgili çalışmaların bazılarında da yine cinsiyete göre anlamlı bir farklılık elde edilmeyen çalışmalar mevcuttur. Ak, tarafından üniversite öğrencilerine yapılan bir çalışmada cinsiyete göre özgecilik düzeyleri farklılık göstermemiştir. Yine bir üniversitenin sağlık yüksekokulunda yapılan bir çalışmada cinsiyete göre özgecilik açısından bir fark bulunmadığı belirtilmiştir (Avcı, Aydın ve Özbaşaran, 2013: 108-113).

Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar sınıflara göre karşılaştırıldığında sadece Bağışçılık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).Katılımcıların Makyavelizm, Çok Boyutlu Sportmenlik ve Özgecilik ölçekleri ve alt boyutlarından aldığı puanlar algılanan sosyo-ekonomik düzeye göre karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Yapılan araştırmalar sonucunda literatürde Makyavelizm, Etik ve özellikle spor alanında daha fazla çalışma yapılması ve yer verilmesi, konunun daha iyi kavranması ve benimsenmesi için önem arz etmektedir.

Spor eğitiminde etik kuralların ve ahlaki davranış kurallarının küçük yaşlarda sporculara benimsetilmesi, sadece sporcular değil spor ile uğraşan tüm bireylerin (Hakem, antrenör yönetici, taraftar, gazeteci vb.) etik anlayışlarının geliştirilmesine önem verilmelidir.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında verilen eğitimlerde etik konulu derslerin okutulması, her şeyden önce toplumun değerler yargılarına bağlı birbirlerine ve kendilerine saygılı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmalıdır.

Spor idarecilerinin etik tutum algısını etkileyebileceği düşünülen başka demografik değişenlerinin araştırıldığı başka çalışmaların da yararlı olacağı düşünülmektedir.

Spor idarecisi ve adaylarının idealist, spora adanmış ve riayet eden, sadece kazanç için değil sporu spor olduğu için yapan insanların görevlendirilmesinin başarı ve nitelik getireceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Acar, G. ve Kaya, M. (2012). ‘’Okul yöneticilerinin etik liderlik davranışlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri’’. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimi Dergisi*, 14(1), 102- 95.

Akıllı, H. S., Çam, S., Kılınç, S., Kızılboğa, R. (2013). ‘’Kamu personelinin etik ihlallerine verdikleri önem derecesi ve etik ihlallerin bildirimi konusundaki görüşleri’’. *Sayıştay Dergisi*, 89, 33-5.

Allshop, J. H., Eysenck, J., Eysenck, S. B. (1991). “Machiavellianism As A Component in Psychoticism and Extraversion”, *Personality and Individual Differences,* 12, 29-41.

Ambrose, M. L., Arnaud, A., ve Schminke, M. (2008). ‘’Individual moral development and ethical climate’’. *The influence of person-organization fit on job attitudes. Journal of Business Ethics,* 77, 323-33.

Andreou, E. (2004). ‘’Bully/victim problems and their association with Machiavellianism and self-efficacy in Greek primary school children*’’. British Journal of Educational Psychology*, 74, 297-309.

Ang, H. S., Leong, S. M. (2000). “Out of the Mouths of Babes: Business Ethics and Youths in Asia”, *Journal of Business Ethics*, 28, 128-144.

Argrys, C. Knowledge for Action, San Francisco: Josey-Bass Publishers, Güney, S. (Ed.). (1993). *Yönetim ve Organizasyon*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Arıkan, S. *Liderlik*, Güney, S. *Yönetim ve Organizasyon* (Ed.), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Arnaud, A. (2006). *A new theory and measure of ethical work climate: The psychological process model (ppm) and the ethical climate index (eci)*. Doktora Tezi. University of Central Florida, Florida.

Arslantaş, C. ve Dursun, M. (2008). “Etik Liderlik Davranışının Yöneticiye Duyulan Güven ve Psikolojik Güçlendirme Üzerindeki Etkisinde Etkileşim Adaletinin Dolaylı Rolü”, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 111-128.

Atakan, Ş. (2007). *İşletme Etiğinde Makyavelizm: Görsel Basın Haber Programları İş Görenlerinin Makyavelizm Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Austin. E. ve Farrelly. D. (2007). “Emotional Intelligence, Machiavellianism and Emotional Manipulation: Does EI Have a Dark Side?”. *Personality and Individual Differences,* 43, 179-189.

Avcı, D., & Aydın, D., ve Özbaşaran, F.(2013). Hemşirelik öğrencilerinde empati-özgecilik ilişkisi ve özgeci davranışın bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(2), 108-113.

Aydın İ. P. (2002). Yönetsel mesleki ve örgütsel etik. 3. Baskı, Ankara, Pegem A Yayıncılık.

Aziz, A. (2004). "Relationship Between Machiavellianism and Absence Rate: An Emprical Study". *International Journal of Management*, 21, 445-450.

Bakır, B., Yılmaz, U., Yavaş, İ. (2000). "Relating Depressive Symptoms to Machiavellianism in a Turkish Sample", *Psychological Reports,* 78, 1011-1014

Bass, M., Steidlmeier, Paul. (1999). "Ethics, Character and Authentic Transformational Leadership Behavior". *Leadership Quarterly*, 10(2), 181-217.

Becker, J. A., ve O'Hair, H. D. (2007). ''Machiavellians' motives in organizational citizenship behavior''. *Journal of Applied Communication Research,* 35, 246-67.

Brown, M. E., Treviño, L. K., ve Harrison, D. A. (2005). ''Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing''. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 97, 117-34.

Christie, R. ve Geis, F. L. (1970). *Scale construction*. R. Christie ve F. L. Geis (Eds.), *Studies in Machiavellianism*, 10-34, New York: Academic Press.

Corral, S., Calvete, E. (2000). "Machiavellianism: Dimensionality of the Mach IV and its Relation to SelfMonitoring in a Spanish Sample".*The Spanish Journal of Psychology,* 3(1), 3-11

Corzine, J. B., ve Hozier, G. C. (2005). ''Exploratory study of Machiavellianism and bases of social power in bankers''. *Psychological Reports*, 97, 356-62.

Cullen, J. B., Parboteeah, P. K., ve Victor, B. (2003). ''The effects of ethical climates on organizational commitment''. *A two-study analysis. Journal of Business Ethics*, 46, 127-41.

Dahling, J. J., Whitaker, B. G., ve Levy, P. E. (2009). ''The development and validation of a new machiavellenism scale''. *Journal of Management,* 35(2), 219-57

DeConinck, J. B. (2010). ''The influence of ethical climate on marketing employees' job attitudes and behaviors''. *Journal of Business Research,* 63, 384-91.

Demirkaya. H, (2013). ''Stratejik yönetim açısından etik davranışı belirleyen sosyal davranış kurallarının insan kaynakları uygulamalarına etkisi''. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 327-313.

Demirtaş, Ö., ve Biçkes, D. M. (2014). ''Makyavelizm'in olumsuz durumları ifşa etme niyeti üzerindeki etkisi: Bir alan çalışması''. *İş Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları*

Dergisi, 16(2), 98-112.

Deshpande, S. P. (1996). ‘’The impact of ethical climate types on facets of job satisfaction’’. *An empirical investigation. Journal of Business Ethics*, 15(6), 655-60.

Deshpande, S. P., George, E., ve Joseph, J. (2000). ‘’Ethical climates and managerial success in Russian organizations’’. *Journal of Business Ethics*, 23(2), 211-17.

Doğar, Y. (1997). ‘’Türkiye’de spor yönetimi’’. *Malatya, Öz Akdeniz Ofset*.

Dolaşır, S. (2005). *Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Dolaşır, S., Büyüköztürk, Ş. (2009). ‘’Antrenörlerin mesleki etik ilkeleri nelerdir? Nasıl ölçülür? Ölçek geliştirme: Ölçeğin geçerlik ve güvenirliği’’. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VII(4), 168-159.

Efe, Z. B. (2006). *Okullar arası yarışmalara katılan 1. ve 2. kademe ilköğretim öğrencilerinin fair play davranışlarını sergileme sıklıkları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ekmekçioğlu, E. B. (2015). ‘’Etik iklim ve etik liderliğin örgütsel bağlılık üzerine etkisi: Görgül bir araştırma’’. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(1), 197-216.

Elçi, M., ve Alpkan, L. (2009). ‘’The impact of perceived organizational ethical climate on work satisfaction’’. *Journal of Business Ethics*, 84(3), 297-311.

Eskicioğlu, Y. E., Doğu, G., Özsoy, S. (2014). ‘’Antrenör ve sporcu gözüyle spor yöneticilerinin kararlarında etik ilkelere bağlılıklarının incelenmesi (beko basketbol ligi örneği)’’. *İ. ÜSpor Bilimleri Dergisi*, 4, 22-13.

Fişek, K. (1998). *Devlet politikası ve toplumsal yapıyla ilişkileri açısından dünya’da ve Türkiye’de spor yönetimi*. (2. B.s). Kültür Ofset, Ankara.

Fehr, B., Samsom, D., ve Paulhus, D. L. (1992). The construct of Machiavellianism: Twenty years later. C. D. Spielberger ve J. N. Butcher (Eds.), Advances in personality assessment, 77-116, Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Gunnthorsdottir, A., McCabe, K., ve Smith, V. (2002). ‘’Using the Machiavellianism instrument to predict trustworthiness in a bargaining game’’. *Journal of Economic Psychology*, 28, 49-66.

Güney, S., ve Mandacı, G. (2009). ‘’Makyavelizm ve etik algısı ilişkileri: Bankacılık sektöründe bir araştırma’’. *H. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(2), 83-104.

Güven, Ö., Öncü, E. (2012). ‘’Antrenörlerin etik dışı davranışları ile ilgili sporcu algısı

ölçeğinin geliştirilmesi''. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X(2), 75-67.

Jones, T. M. (1991). ''Ethical decision making by individuals in organizations: An issuecontingent model''. *Academy of Management Review*, 16(2), 366-95.

Jones, D. N., Paulhus, D. L. (2009). Machiavellianism. M. R. Leary ve R. H. Hoyle (Eds). Handbook of Individual Differences in Social Behavior, 93-108, New York, NY, US: Guilford Press.

Kara, H. (2016). Makyavelist değerlerin yönetici olmak isteyen öğrenciler üzerindeki etkisinin araştırılması, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 12(29), 125-139

Katrinli, A., Günay, G., ve Zaptçıoğlu, D. (2013). *Etik liderliğin örgütsel bağlılık ve iş doyumu ile ilişkisinde Makyavelizm yöneliminin düzenleyici rolü.* 21. Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı.

Kesgin, A. (2015). ''Machiavelli ve Makyevelizm''. *Beytulhikme: Uluslararası Felsefe Dergisi*, *5*(1).

Kılavuz, R. (2003). Kamu Yönetiminde Etik ve Bir Sorun Alanı Olarak Yozlaşma, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Koç, H., & Topaloğlu, M. (2010). *Yönetim bilimi*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Lee, K., ve Ashton, M. C. (2005). ''Psychopathy, Machiavellianism, and narcissism in the Five-Factor Model and the HEXACO model of personality structure''. *Personality and Individual Differences*, 38, 1571–82.

Machiavelli, N. (2000). Tövbeye Çağrı ya da Ahlâk Üstüne Söylev. Seçme Yazılar (çev. H. Köse). Ankara: Öteki Yayınevi.

McLean, P. A. ve D.G. Brian Jones. (1992). ''Machiavellianism and business''. *Education. Psychological Reports*, 71, 57-58.

Mandacı, G. (2007). *Makyavelist Tutumların Etik Algısı ve Demografik Faktörler Açısından Değerlendirilmesi: Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Mudrack, P. E. (1993). An investigation into the acceptability of workplace behaviors of a dubious ethical nature. Journal of Business Ethics, 12, 517-24.

Mudrack, P. E., Mason, E. S., & Stepeanski, K.M. (1999). Eşitlik duyarlılığı ve iş ahlakı. *Mesleki ve Örgüt psikolojisi dergisi*, *72*(4), 539-560.

Nathanson, C., Paulhus, D. L., ve Williams, K. M. (2006). Predictors of a behavioral measure of scholastic cheating: Personality, and competence, but not demographics.

Contemporary Educational Psychology, 31, 97-122.

O'Boyle E. H., Forsyth D. R., Banks G. C., Story P.A., ve White C. D. (2014). A metaanalytic test of redundancy and relative importance of the dark triad and five-factor model of personality. Journal of Personality, 83(6), 644-64.

O'Connor, W. E., ve Morrison, T. G. (2001). A comparison of situational and dispositional predictors of perceptions of organizational politics. *Journal of Psychology*, 135, 301-12.

Oyman, M. (2004). Tüketici etiği: ülkelerarası karşılaştırmalara ve demografik faktörlere dayalı bir araştırma, *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 77-90.

Özler, D. E., Atalay, C. G., ve Dirican, M. (2013). *Örgütlerin karanlık yüzü Makyavelizm ile ilgili literatür araştırması ve çalışanların Makyavelist eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma*. 21. Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı.

Özcihan, T. (2014). *Organizasyonlarda stratejik duygusal zeka kullanımı makyavelizm ilişkisi ve çatışma yönetimine yansıması: tasarım mühendisliğinde bir araştırma*, Master's thesis, Anadolu Üniversitesi.

Paulhus, D. L., ve Williams, K. M. (2002). ''The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy''. *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556-63.

Pekdemir, I. M., ve Turan, A. (2015). *Paraya değer verme derecesi, etik dışı davranış ve Makyavelizm eğilimi arasındaki ilişkiler*. 23. Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildirileri Kitabı.

Rauthmann, J. F., ve Will, T. (2011). ''Proposing a multidimensional Machiavellianism conceptualization''. *Social Behavior and Personality*, 39(3), 391-403.

Rayburn, J. M., Rayburn, L. G. (1996). ''Relationship between Machiavellianism and type a personality and ethical-orientation''. *Journal of Business Ethics*, 15(11), 1209-19.

Richmond, K. A. (2001). *Ethical reasoning, machiavellian behavior, and gender: The impact on accounting students ethical decision making*. Doktora tezi. Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia.

Sakalaki, M., Richardson, C., ve Thepaut, Y. (2007). Machiavellianism and economic opportunism. Journal o f Applied Social Psychology, 37, 1181-90.

Salgado, J. F. (2002). The big five personality dimensions and counterproductive behaviors. International Journal of Selection and Assessment, 10(1-2), 117-25.

Schepers, D. H. (2003). ''Machiavellianism, profit, and the dimensions of ethical judgment: A study of impact''. *Journal of Business Ethics*, 42(4), 339-52.

Sherry, S. B., Hewitt, P. L., Besser, A., Flett, G. L., ve Klein, C. (2006). *Machiavellianism, trait perfectionism, and perfectionistic self-presentation. Personality ve Individual Differences,* 40(4), 829-39.

Schwepker, C. H. (2001). ‘’Ethical climate's relationship to job satisfaction, organizational commitment, and turnover intention in the salesforce’’. *Journal of business research,* 54(1), 39-52.

Shepers, D. H. (2003). ‘’Machiavellianism, profit, and the dimensions of ethical judgment: A study of impact’’. *Journal of Business Ethics,* 42(4), 339-52.

Uçkun, C. G., Üzüm, B. (2018). ‘’Narsist kişiliğin makyavelist davranışlara etkisi: Kocaeli üniversitesi özel güvenlik öğrencileri örneği’’. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *20*(2), 139-154.

Ülbeği, İ. D. (2016). ‘’Makyavelizm ölçeğinin güvenirlik ve geçerlilik çalışması’’. *Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(2), 89-100.

Wakefield, R. L. (2008). *Accounting and Machiavellianism. Behavioral Research in Accounting*, 20(1), 115-29.

Wilson, D.S., Yakın, D., Miller, R. R. (1996). Machiavellianism: ‘’evrimsel ve psikolojik literatürlerin bir sentezi’’. *Psikolojik bülten*, *119*(2), 285.

Winter, S. J., Stylianou, A. C., ve Giacalone, R. A. (2004). Individual differences in the acceptability of unethical information technology practices: The case of Machiavellianism and ethical ideology. Journal of Business Ethics, 54, 275-96

Yaran, C. S. (2010). *Ahlak ve Etik.* Rağbet Yayınları, İstanbul.

EK 1- MAKYAVELİZM ÖLÇEĞİ,ÇOK BOYUTLU SPORTMENLİK ÖLÇEĞİ

ÖZGECİLİK ÖLÇEĞİ

Sevgili Öğrencilerimiz bu çalışma sportmenlik ve makyavelizm konuları ile ilgili görüşlerinizi almak için yapılan bir çalışmadır. Samimi ve içten yanıtlarınız için teşekkür ederiz.

Sınıfınız 1 ( ) 2 ( ) 3( ) 4( )

1- Yaşınız _____

2- Cinsiyetiniz? Erkek ( ) Kız ( )

3- Doğum yeriniz? Şehir ( ) Kasaba ( ) Köy ( )

4-Anne ve Babanızın Eğitim Düzeyi?

	Okuryazar değil	okuryazar	ilkokul	ortaokul	lise	yüksekokul	lisansüstü
Anne:	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Baba:	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )

5-Anne ve Babanızın Çalışma Durumu?

	Çalışıyor	Emekli	Çalışmıyor
Anne:	( )	( )	( )
Baba:	( )	( )	( )

6-Ailenizin sosyo-ekonomik durumunu aşağıdakilerin hangisine yakın görüyorsunuz?
Alt ( ) Ortanın altı ( ) Orta ( )
Ortanın üstü ( ) Üst ( )

7-Ailenizin bütün gelirleriyle birlikte aylık gelir düzeyi aşağıdakilerden hangisine daha çok uymaktadır.

1000 TL nin altı		4000-4999 TL		8000-8999 TL	
1000-1999 TL		5000-5999 TL		9000-9999 TL	
2000-2999 TL		6000-6999 TL		10.000 TL ve üzeri	
3000-3999 TL		7000-7999 TL			

MAKYAVELİZM ÖLÇEĞİ	Hiç	K	K	K	Tam
1-Başarıya ulaşmamda yardımcı olacağına inanırsam etik davranmamaya istekliyimdir	1	2	3	4	5
2-Hedeflerime engel oluşturursa, diğerlerinin çabalarını sabote etmeye hazırımdır	1	2	3	4	5
3-Yakalanma şansım düşükse hile yaparım	1	2	3	4	5
4-Diğerlerine karşı rekabet avantajını sürdürmek için yalan söylemenin gerekli olduğuna inanırım	1	2	3	4	5
5-Diğerleriyle konuşmanın tek iyi sebebi, kendi yararıma kullanabilecek bilgi almaktır	1	2	3	4	5
6-Statü hayatta başarının iyi bir göstergesidir	1	2	3	4	5
7-Servet biriktirmek benim için önemli bir hedeftir	1	2	3	4	5
8-Günün birinde zengin ve güçlü olmak isterim	1	2	3	4	5
9-İnsanlar yalnızca kişisel çıkarla motive olur	1	2	3	4	5
10-Gruplara katılmaktan hoşlanmam çünkü diğerlerine güvenmem	1	2	3	4	5
11-Takım üyeleri ilerlemek için her zaman birbirlerini arkadan bıçaklar	1	2	3	4	5
12-İşyerinde herhangi bir zayıflık gösterirsem diğer insanlar bundan faydalanır	1	2	3	4	5
13-Diğer insanlar her zaman benim aleyhime olan durumlardan istifade etmeyi planlar	1	2	3	4	5
14-Kişiler arası durumlarda emir vermek hoşuma gider	1	2	3	4	5
15-Durumu kontrol altında tutmaktan hoşlanırım	1	2	3	4	5
16-Diğer insanlar üzerinde kontrol sahibi olmaktan hoşlanırım	1	2	3	4	5

ÇOK BOYUTLU SPORTMENLİK ÖLÇEĞİ	Hiç	K	K	K	Tam
1-Maçı kaybetsem de rakibimi tebrik ederim	1	2	3	4	5
2-Bir yenilgiden sonra rakip takım antrenörü ile tokalaşırım	1	2	3	4	5
3-Bir yarışmadan sonra rakibimi iyi performansından dolayı kutlarım	1	2	3	4	5
4-Galip geldiğimde bile, kaybeden rakibin gayretini takdir ederim	1	2	3	4	5
5-Kazansam da kaybetsem de rakibimle tokalaşırım	1	2	3	4	5
6-Hakem kararlarına uyarım	1	2	3	4	5
7-Oyun kurallarına saygı duyar ve uyarım	1	2	3	4	5
8-Yaptığım sporun tüm kurallarına mutlaka uyarım	1	2	3	4	5
9-Hatalı karar verdiğinde bile hakeme saygımı kaybetmem	1	2	3	4	5
10-Hakemler dışında, resmi maç saha görevlilerinin uyarılarını dinlerim	1	2	3	4	5
11-Kaybedeceğimden emin olsam bile maçta elimden gelen çabayı gösteririm	1	2	3	4	5
12-Maçta çok hata yapsam bile mücadeleyi bırakmam	1	2	3	4	5
13-Eksikliklerimi gidermek için neler yapacağımı düşünürüm	1	2	3	4	5
14-Tüm antrenmanlara katılmak benim için önemlidir	1	2	3	4	5
15-Antrenmanlarda elimden gelen her şeyi yaparım	1	2	3	4	5
16-Yere düşen rakibimin kalkmasına yardım için elimi uzatırım	1	2	3	4	5
17-Eğer elimden gelirse, haksız bir şekilde oyundan atılmak üzere olan rakibimin oyunda kalması için hakemle konuşurum	1	2	3	4	5
18-Rakibim sakatlandığında, yardım alabilmesi için hakemden oyunu durdurmasını isterim	1	2	3	4	5
19-Rakibim haksız yere cezalandırılırsa bu durumu düzeltmeye çalışırım	1	2	3	4	5
20-Rakibim spor malzemelerini unutmuşsa yedeklerimi ona ödünç veririm	1	2	3	4	5

ÖZGECİLİK ÖLÇEĞİ	Hiç	Nadiren	Arasıra	Sıklıkla	Her zaman
1.Bir yabancı için asansörün kapısını açık tutarak bekletirim	1	2	3	4	5
2.Bir yabancıya aracını kardan çıkarması için yardım ederim	1	2	3	4	5
3.Bir yabancıya yol tarif ederim	1	2	3	4	5
4.Bir yabancını parasını bozarım	1	2	3	4	5
5.Bir yabancıya eşyalarını taşımasında yardım ederim (örn. Kitap koli v.b.)	1	2	3	4	5
6.Bir tanıdığa evini taşımasında yardım ederim	1	2	3	4	5
7.Yaşlı ya da engelli bir yabancıya caddeyi karşıdan karşıya geçmesi için yardım teklif ederim.	1	2	3	4	5
8.İyi tanımadığım bir komşuma benim için değeri olan bir şeyi ödünç veririm (örn. Tabak, araç gereç)	1	2	3	4	5
9. Bir yabancıyı arabamla bir yere götürürüm	1	2	3	4	5
10.Ondan iyi olduğum konularda çok da yakın olmadığım bir okul arkadaşımın ödevini yapmasına yardım ederim	1	2	3	4	5
11.Bir bankada ya da markette satış sorumlusu benden daha az ücret aldığında onu uyarırım	1	2	3	4	5
12.Otobüs ya da metroda ayakta duran bir yabancıya yerimi vermeyi teklif ederim	1	2	3	4	5
13.Benden istemese bile komşumun evcil hayvanına ya da çocuğuna karşılık beklemeden bakarım	1	2	3	4	5
14.Bir sırada (örneğin fotokopi makinesi, market, v.s.) başkasının önüme geçmesine izin veririm	1	2	3	4	5
15.Bir hayır işi için para yardımında bulunurum	1	2	3	4	5
16.Bir hayır işi için eşya ya da giysi bağışlarım	1	2	3	4	5
17.Hayır işi için satılan kart v.b. ürünleri iyi bir neden için olduğu düşüncesiyle satın alırım	1	2	3	4	5
18.Bir hayır işi için gönüllü olarak çalışırım	1	2	3	4	5
19.İhtiyacı olan ya da benden isteyen bir yabancıya para veririm	1	2	3	4	5
20.Kan bağışlarım	1	2	3	4	5

EK 2- ÖLÇEK İZİNLERİ

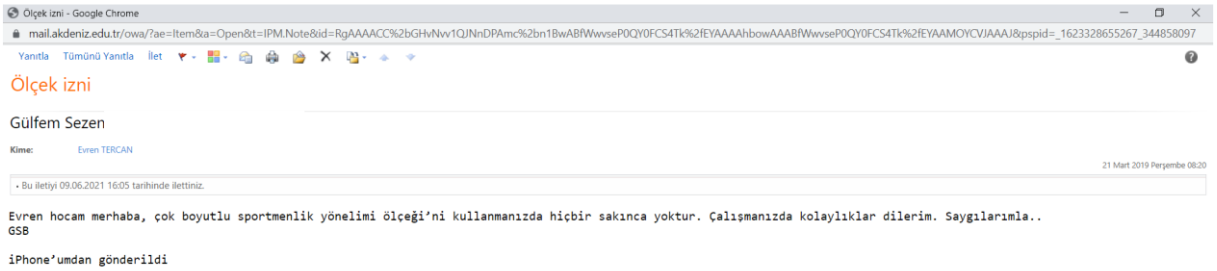

Ölçek izni - Google Chrome

mail.akdeniz.edu.tr/owa/?ae=Item&a=Open&t=IPM.Note&id=RgAAAACC%2bGHvNvv1QJNnDPAmc%2bn1BwABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAAAhbowAAABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAAMOYCVJAAAJ&pspid=_1623328655267_344858097

Yanıtla Tümünü Yanıtla İlet

Ölçek izni

Gülfem Sezen

Kime: Evren TERCAN

21 Mart 2019 Perşembe 08:20

Bu iletiyi 09.06.2021 16:05 tarihinde ilettiniz.

Evren hocam merhaba, çok boyutlu sportmenlik yönelimi ölçeği'ni kullanmanızda hiçbir sakınca yoktur. Çalışmanızda kolaylıklar dilerim. Saygılarımla..
GSB

iPhone'umdan gönderildi

Aramak için buraya yazın

15:37
10.06.2021

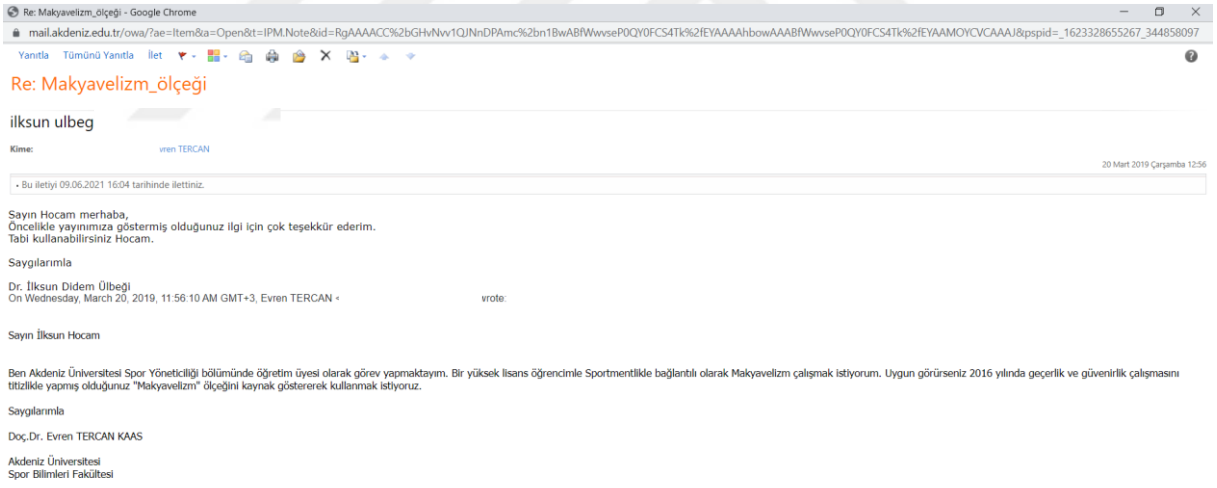

Re: Makyavelizm_ölçeği - Google Chrome

mail.akdeniz.edu.tr/owa/?ae=Item&a=Open&t=IPM.Note&id=RgAAAACC%2bGHvNvv1QJNnDPAmc%2bn1BwABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAAAhbowAAABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAAMOYCVCAAAJ&pspid=_1623328655267_344858097

Yanıtla Tümünü Yanıtla İlet

Re: Makyavelizm_ölçeği

ilksun ulbeg

Kime: vren TERCAN

20 Mart 2019 Çarşamba 12:56

Bu iletiyi 09.06.2021 16:04 tarihinde ilettiniz.

Sayın Hocam merhaba,
Öncelikle yayınımıza göstermiş olduğunuz ilgi için çok teşekkür ederim.
Tabi kullanabilirsiniz Hocam.

Saygılarımla

Dr. İlksun Didem Ülbeği
On Wednesday, March 20, 2019, 11:56:10 AM GMT+3, Evren TERCAN < vrote:

Sayın İlksun Hocam

Ben Akdeniz Üniversitesi Spor Yöneticiliği bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktayım. Bir yüksek lisans öğrencimle Sportmentlikle bağlantılı olarak Makyavelizm çalışmak istiyorum. Uygun görürseniz 2016 yılında geçerlik ve güvenirlik çalışmasını titizlikle yapmış olduğunuz "Makyavelizm" ölçeğini kaynak göstererek kullanmak istiyoruz.

Saygılarımla

Doç.Dr. Evren TERCAN KAAS

Akdeniz Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Aramak için buraya yazın

15:39
10.06.2021

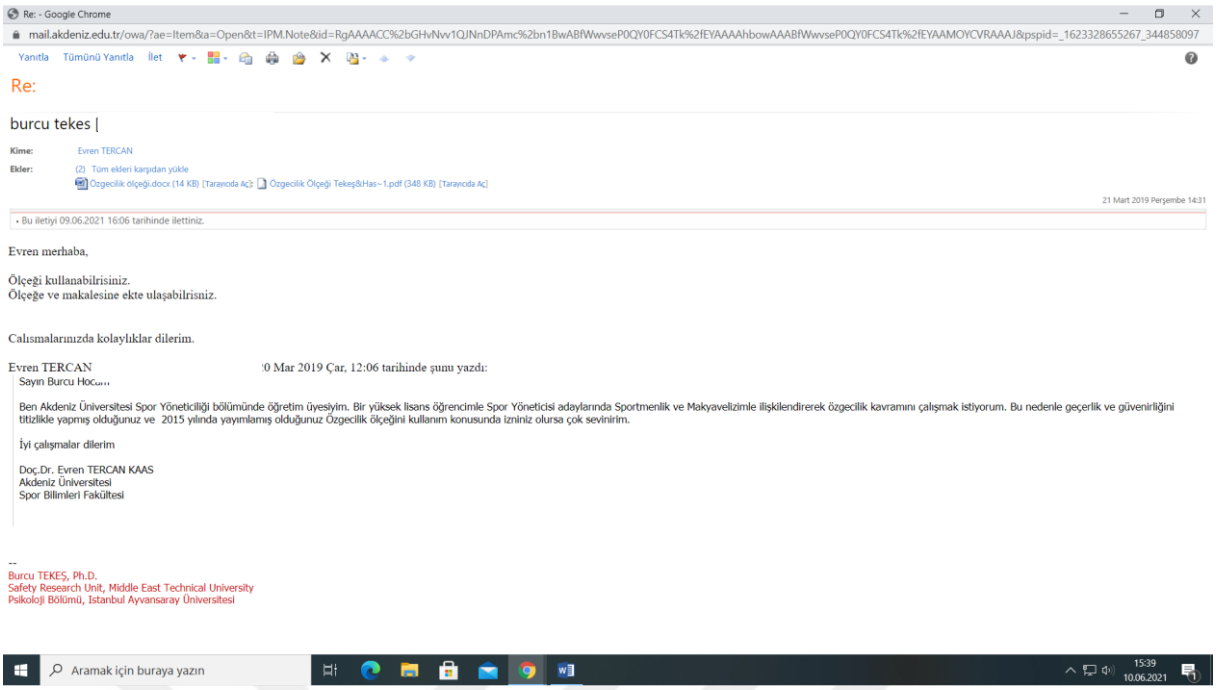

Re: - Google Chrome

mail.akdeniz.edu.tr/owa/?ae=Item&a=Open&t=IPM.Note&id=RgAAAACC%2bGHvNvv1QJNnDPAmc%2bn1BwABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAAAhbowAAABfWwvseP0QY0FCS4Tk%2fEYAAMOYCVRAAAJ&pspid=_1623328655267_344858097

Yanıtla Tümünü Yanıtla İlet

Re:

burcu tekes |

Kime: Evren TERCAN

Ekler: (2) Tüm ekleri karşıdan yükle

Özgecilik ölçeği.docx (14 KB) [Tarayıcıda Aç] Özgecilik Ölçeği Tekeş&Has~1.pdf (348 KB) [Tarayıcıda Aç]

21 Mart 2019 Perşembe 14:31

• Bu iletiyi 09.06.2021 16:06 tarihinde iilettiniz.

Evren merhaba,

Ölçeği kullanabilrisiniz.
Ölçeğe ve makalesine ekte ulaşabilrisniz.

Calısmalarınızda kolaylıklar dilerim.

Evren TERCAN :0 Mar 2019 Çar, 12:06 tarihinde şunu yazdı:

Sayın Burcu Hoc.,.,,

Ben Akdeniz Üniversitesi Spor Yöneticiliği bölümünde öğretim üyesiyim. Bir yüksek lisans öğrencimle Spor Yöneticisi adaylarında Sportmenlik ve Makyavelizimle ilişkilendirerek özgecilik kavramını çalışmak istiyorum. Bu nedenle geçerlik ve güvenirliğini titizlikle yapmış olduğunuz ve 2015 yılında yayımlamış olduğunuz Özgecilik ölçeğini kullanım konusunda izniniz olursa çok sevinirim.

İyi çalışmalar dilerim

Doç.Dr. Evren TERCAN KAAS
Akdeniz Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

--
Burcu TEKEŞ, Ph.D.
Safety Research Unit, Middle East Technical University
Psikoloji Bölümü, Istanbul Ayvansaray Üniversitesi

Aramak için buraya yazın

15:39
10.06.2021

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad	Dilara ÜŞÜMÜŞ
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Fenerbahçe Lisesi
Lisans Diploması	Aksaray Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Yabancı Diller	İngilizce
İŞ DENEYİMLERİ	
Çalıştığı Kurumlar ve Stajlar	Alanya Belediyesi Spor Kulübü Antrenörlüğü Alanya Bahçeşehir Koleji Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Gazipaşa Gençler Birliği Spor Kulübü Antrenörlüğü